

Nationaal Ouderenfonds

Bestuursverslag 2023

Verantwoording 2023

De verantwoording van het Nationaal Ouderenfonds over het jaar 2023 bestaat uit 3 delen:

- Bestuursverslag 2023
- Jaarrekening 2023
- Accountantsverklaring

Het bestuursverslag 2023 is ook te downloaden op www.ouderenfonds.nl.

Inhoud

1. Visie, missie en strategie	5
2. Onze impact (in feiten en cijfers)	9
3. Onze communicatie en fondsenwerving	21
4. Onze organisatie	27
5. Onze financiën (samenvatting)	35
6. Verklaring Raad van Toezicht	41
7. Toelichting Ondernemingsraad	43

Bijlagen

Hoofd- en nevenfuncties directie en Raad van Toezicht	46
Partners	47

Voorwoord

Eenzaamheid. Het is een ellendig gevoel, een gevoel van leegte en er niet bij horen. Helaas is eenzaamheid een groeiend maatschappelijk probleem. In 2023 waren 1,7 miljoen ouderen eenzaam. Als Nationaal Ouderenfonds willen we op dit vlak impact maken en precies daarvoor ben ik gestart als nieuwe directeur-bestuurder in maart 2023.

De uitdagingen voor ouderen zijn groot momenteel: de dubbele vergrijzing (de bevolking bestaat uit steeds meer ouderen én we leven steeds langer), langer thuis wonen, hoge zorgkosten en oplopende zorgtekorten. Ook groeit het aantal alleenstaande ouderen. Tel daarbij op de hectische tijden waar we in leven, waardoor tijd vinden voor elkaar steeds lastiger wordt. Deze factoren zorgen ervoor dat eenzaamheid een groeiend maatschappelijk probleem is. Geen sinecure dus om eenzaamheid aan te pakken.

Om meer ouderen te bereiken is er veel veranderd afgelopen jaar binnen het Nationaal Ouderenfonds. Na een grondige analysefase zijn er keuzes gemaakt en is de strategie aangescherpt. Afgelopen jaar hebben we ook gekeken naar de vraag hoe we met elke euro het meeste impact maken om eenzaamheid aan te pakken. De middelen zijn immers niet onbeperkt.

Daarom is focus aangebracht. We richten ons op 75+'ers die zelfstandig wonen, omdat de mate van eenzaamheid duidelijk stijgt vanaf deze leeftijd door verschillende sleutelmomenten in het leven. Denk aan situaties zoals minder mobiel zijn tot het overlijden van partner of familie. Om eenzaamheid aan te pakken zijn 2 zaken cruciaal: een sociaal netwerk hebben en de regie over je eigen leven zo lang mogelijk behouden.

We ontwikkelen daarom nieuwe projecten die gericht zijn op sociaal actief blijven, maar ook op gezien en gehoord worden. Projecten die ouderen vitaal, sociaal, digitaal en mobiel houden. We maken het verschil doordat ouderen door ons mee kunnen blijven doen en mee kunnen blijven tellen in onze samenleving.

Dat blijven meetellen zie ik zelf als grote uitdaging vandaag de dag - voor ons allemaal. Als oudere

word je helaas vaak afgeschreven of gezien als probleem. Als ik kijk naar mijn ervaringen van afgelopen jaar, dan heb ik juist de kracht van ouderen ervaren. Ouderen zijn niet het probleem, ze zijn de oplossing. Ouderen willen hun waarde blijven tonen, dus dan wij moeten wij ze als samenleving ook alle kansen en mogelijkheden bieden om mee te blijven doen.

Met trots kijk ik - met dank aan alle collega's, vrijwilligers, donateurs en partners - terug op 2023 waarin het fundament is gelegd voor nog meer impact. Een jaar waarin we ons 70-jarig jubileum hebben gevierd. Een jaar waarin ik zoveel passie, veerkracht en energie heb gezien. Een jaar waarin we als resultaat prachtige waarderingcijfers hebben gekregen bij onze impactmetingen. Een jaar dat we afsloten met geweldige piek rondom kerst, met op zoveel locaties in heel Nederland zoveel blijde ouderen. 2023 was ook het jaar waarin we, na een verlieslijdend 2022, weer zwarte cijfers hebben gedraaid, zodat we verder kunnen bouwen aan een Nederland waarin ouderen zo lang mogelijk sociaal actief blijven.

Mede dankzij ruim 7.200 vrijwilligers hebben meer dan 65.000 ouderen afgelopen jaar deelgenomen aan onze projecten. In dit verslag lees je hoe wij impact maken voor ouderen in de strijd tegen eenzaamheid.

Kirsten Andres
Directeur-bestuurder Nationaal Ouderenfonds

1. Visie, missie en strategie

Enzaamheid onder ouderen is een groeiend maatschappelijk probleem.

In 2023 zijn er ruim 3,5 miljoen 65+'ers in Nederland¹. Maar liefst 1,7 miljoen hiervan voelt zich eenzaam², waarvan ruim 410.000 ernstig eenzaam. Met 1,7 miljoen mensen op een rij kom je van Amsterdam tot aan Milaan.

Gevoelens van eenzaamheid nemen toe naarmate men ouder wordt, zoals te zien is in de onderstaande tabel³. Eenzaamheid is een gevoel dat ontstaat als de contacten die iemand heeft niet aan zijn of haar behoefte voldoen. Dit kan gaan over het aantal contacten (sociale eenzaamheid) en/of de kwaliteit van de contacten (emotionele eenzaamheid). Vanaf 75 jaar neemt emotionele eenzaamheid snel toe⁴.

Categorie	Totaal % eenzaam	Waarvan % enigszins eenzaam'	Waarvan % 'ernstig eenzaam'
65 – 75 jaar	46%	35.4%	10.7%
75 – 85 jaar	52.3%	40.4%	11.9%
85+ jaar	62.6%	47%	15.6%

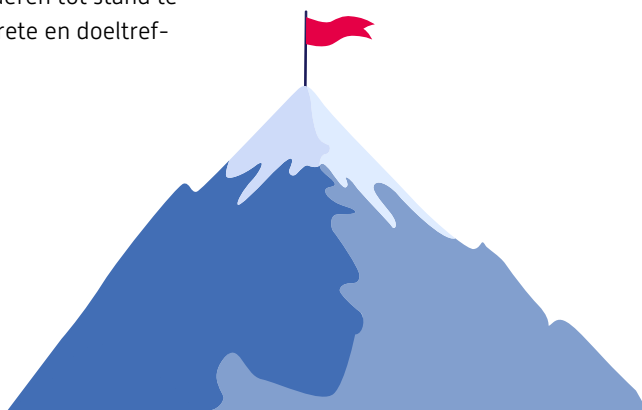
Eenzaamheid komt vaak door een opeenstapeling van gebeurtenissen, zoals het overlijden van naasten, verminderde mobiliteit en verminderde zelfstandigheid. Mensen die zich eenzaam voelen missen onder andere goede vrienden om zich heen, ervaren een leegte, missen gezelligheid en iemand om zich verbonden mee te voelen. Eenzaamheid is geen ziekte, maar kan het leven van ouderen wel degelijk verzieken en ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid⁵.

Hoewel ouder worden prachtige aspecten heeft, worden ook veel ouderen geconfronteerd met het verlies van geliefden en toenemende fysieke beperkingen. Hier komt bij dat de omstandigheden er niet makkelijker op worden. Door individualisering en afnemende sociale cohesie is tijd maken voor een ander een steeds grotere uitdaging. Maar denk ook aan langer thuis wonen, bezuinigingen in de zorg en weinig zorgpersoneel.

Missie

Het Nationaal Ouderenfonds maakt zich er hard voor dat ouderen mee kunnen blijven doen in de samenleving en mee blijven tellen. We pakken eenzaamheid aan door te zorgen dat ouderen zo lang mogelijk sociaal actief blijven en zoveel mogelijk regie op hun eigen leven behouden. Met maar één missie: geen oudere hoeft meer eenzaam te zijn.

Het Nationaal Ouderenfonds wil een positieve verandering bewerkstelligen in Nederland. Eenzaamheid is onacceptabel. Daarom is het Nationaal Ouderenfonds de drijvende kracht om toegankelijke en betekenisvolle ontmoetingen voor ouderen tot stand te brengen. Voor nu en later. Door het uitvoeren van concrete en doeltreffende oplossingen zorgen we voor tastbare impact.

Door innovatieve projecten te ontwikkelen en uit te voeren zorgt het Nationaal Ouderenfonds ervoor dat ouderen niet geïsoleerd raken, maar juist actief deel blijven uitmaken van onze samenleving. Via gezamenlijke activiteiten pakken we eenzaamheid op een duurzame en constructieve manier aan.

De projecten worden landelijk ontwikkeld en gecoördineerd, met als doel is dat projecten schaalbaar zijn en in samenwerking met lokale partners en vrijwilligers lokaal beschikbaar en altijd in de buurt zijn.

Met projecten zoals de PlusBus en OldStars creëren we betekenisvolle ontmoetingen en bouwen we een aan een gemeenschap waarin niemand wordt vergeten. Met elk project verbinden we ouderen met elkaar, voor sociaal contact vandaag en relaties voor de toekomst.

Strategie

Gezien het groeiende maatschappelijke probleem van eenzaamheid onder ouderen is het belangrijk om komende jaren nog meer impact te maken en meer te betekenen voor ouderen.

In 2023 is daarom de strategie verder aangescherpt en hebben een aantal zaken prioriteit gekregen om meer ouderen te bereiken met onze projecten en zo eenzaamheid te verminderen.

We realiseren meer impact door:

- › focus aan te brengen in de doelgroep ouderen (specifiek naar 75+'ers die zelfstandig wonen);
- › meer te innoveren en nieuwe projecten te ontwikkelen voor de doelgroep;
- › resultaatgericht samenwerken te stimuleren, intern en met partners, zowel landelijk als lokaal;
- › de relevantie en zichtbaarheid van het maatschappelijke probleem 'eenzaamheid onder ouderen', te vergroten met kennis, onderzoek, pr en marketingcommunicatie, zodat de fondsenwervende inkomsten kunnen stijgen.

Voor wie zijn we er?

De meeste ouderen voelen zich nog lang gezond en gelukkig en niet oud. Want wat is oud? Het Nationaal Ouderenfonds richt zich bij het ontwikkelen van nieuwe projecten primair op de zelfstandig wonende 75+'er. Deze doelgroep is groot en groeiend en gemiddeld gezien ontstaan op deze leeftijd meer uitdagingen in vitaliteit, in mobiliteit, in sociale relaties en in veerkracht.

Maar iedereen die 65+ is en niet meer werkt, behoort voor het Nationaal Ouderenfonds ook tot de doelgroep. Op het eerste oog heeft de groep vitale ouderen weinig hulp en ondersteuning nodig, maar na het pensioen is het van belang om sociaal actief te blijven en nieuwe sociale contacten op te doen. Deze (vitale) ouderen willen ook vaak van betekenis blijven en kunnen heel goed een rol spelen in het vrijwilligerswerk waarmee wij ouderen met een hulpvraag ondersteunen. In de praktijk merken wij dan ook dat een groot deel van onze vrijwilligers 65+ zijn.

Op welke manier werkt het Nationaal Ouderenfonds?

We zijn een goed doel en we ontwikkelen projecten om eenzaamheid onder de doelgroep aan te pakken. We richten ons daarbij op sociale en emotionele eenzaamheid. We noemen dat 'ontmoetingen +'.

Innovatie wordt het hele jaar door uitgevoerd om nieuwe schaalbare projecten te ontwikkelen en om bestaande projecten door te ontwikkelen. Projecten worden ontwikkeld op de huidige 4 pijlers die helpen om eenzaamheid aan te pakken: door ouderen te stimuleren vitaal, sociaal, digitaal en mobiel te blijven.

Wat doen we dan?

Dit doen we door de behoeften van ouderen in kaart te brengen middels behoefteonderzoek. De behoeften vormen de basis van de nieuw te ontwikkelen projecten. Ideeën en concepten toetsen we vervolgens bij de doelgroep. Elk project start bovendien met een pilotfase om te zorgen voor een werkend format. We werken agile en kijken naar schaalbaarheid, met duidelijke doelstellingen vooraf. We werken samen met (lokale) partners en kijken altijd uit naar strategische allianties in projecten waar mogelijk. Daarbij is een randvoorwaarde dat projecten (financieel) duurzaam voortgezet kunnen worden na 3 jaar. Elk project meten we ieder jaar op bereik/aantallen, impact (sociale en emotionele eenzaamheid), waardering en financiering. Vanuit behoefteonderzoek weten we of de aanpak van eenzaamheid voldoende is en/of aanscherping nodig heeft. We delen proactief onze kennis en zorgen voor zichtbaarheid van de doelgroep en onze projecten.

Vooruitblik

In 2024 gaan we verder met de implementatie van de strategie om meer impact te maken voor ouderen. Daarvoor investeren we in innovatie; om nieuwe projecten te ontwikkelen en voor de groei van bestaande projecten. Om de toegevoegde waarde van het Nationaal Ouderenfonds nog duidelijker te maken werken we in 2024 verder aan onze positionering en zichtbaarheid, zodat op termijn groei in baten mogelijk is. Voor particuliere fondsenwerving kijken we naar nieuwe manieren van donateurswerving en voor de zakelijke markt werken we nieuwe propositities uit. Tot slot zetten we vanuit de strategie meer in op mogelijke samenwerkingen in het netwerk voor nieuwe projecten, nog meer efficiency in interne processen en samenwerking. Denk daarbij ook aan kostenbesparing door onder andere nieuwe huisvesting.

[1] CBS [2023]. Bevolking; geslacht, leeftijd, nationaliteit en regio, 1 januari. Geraadpleegd via Statline.

[2] Centrum Gezondheid en Maatschappij [2022]. Eenzaamheid, cijfers en context. Gebaseerd op de Volksgezondheidsmonitor 2020. Geraadpleegd via VZinfo.nl.

[3] Cijfers eenzaamheid: Gezondheidsmonitor 2022. Cijfers bevolking: CBS [2023].

[4] Movisie [2020] Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid.

[5] Eenzaamheid | oorzaken en gevolgen. Wijzigingsdatum 24-08-2022.

Geraadpleegd via: <https://www.vzinfo.nl/eenzaamheid/oorzaken-gevolg>

2. Onze impact

2023 was het jaar waarin we maar liefst 70 jaar bestonden. Onze stichting is ooit begonnen met de verkoop van zomerpostzegels. Hiermee werden projecten voor onder andere ouderen gefinancierd. Door de jaren heen zijn er steeds meer projecten bijgekomen, maar het Nationaal Ouderenfonds pakt nog altijd eenzaamheid onder ouderen aan, zodat ouderen volop deel kunnen uitmaken van de samenleving en echt meedoen en meetellen.

Impactmetingen

Het Nationaal Ouderenfonds meet de impact op het leven van de deelnemers aan de activiteiten. De resultaten van de impactmeting geven inzicht in de doeltreffendheid van de activiteiten en vormen de basis van eventuele verbeteringen en (door)ontwikkeling. In 2023 zijn 8 impactmetingen uitgevoerd en 4 overige evaluaties verstuurd voor bestaande projecten en diensten van het Ouderenfonds. De resultaten hiervan zijn gecommuniceerd in de nieuwsbrieven en dienen daarnaast als input voor jaarplannen en aandachtsgebieden voor 2024. In 2023 is opnieuw gekeken hoe we de impactmetingen het best kunnen versturen, om een zo hoog mogelijk responspercentage te bereiken en daarmee de betrouwbaarheid van de uitkomsten te vergroten.

In 2023 hebben we samen met vrijwilligers en partners, dankzij donateurs, weer veel ouderen betekenisvolle ontmoetingen gegeven en zo eenzaamheid verminderd. De belangrijkste activiteiten, feiten en cijfers hebben we op een rij gezet.

Feiten en cijfers 2023

Het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan.

Wij stimuleerden ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn. We bestreden eenzaamheid door activiteiten aan te bieden die ouderen in contact brengen met anderen.

Dit is onze impact

Ouderen deden door deelname aan onze projecten meer contacten op en zien deze mensen vaak ook buiten de activiteit om. Verder ervoeren ze door deelname meer gezelligheid in hun leven en is er vaker iemand die hen hoort of naar hen luistert. Hierdoor kregen deelnemers meer het gevoel dat ze erbij horen. Gemiddeld waardeerden deelnemers onze projecten met een 9.

Deelnemers

In totaal namen **65.000** ouderen deel aan de projecten van het Ouderenfonds.

Het Ouderenfonds bestreed met...

- > 19 projecten
- > 65.000 deelnemers
- > 7.213 vrijwilligers
- > 89 partners
- > 9.987 donateurs
- > 24,89 fte medewerkers

... eenzaamheid onder ouderen.

Magazine Goud
28.000 ontvangers

Digitale nieuwsbrief

38.000 lezers

OldStars Sport / 16 spelvormen

- › Aantal clubs 2023: **719**
- › Aantal deelnemers 2023: **10.800**

De Derde Helft

- › Aantal clubs 2023: **43**
- › Aantal deelnemers 2023: **1.200**

PlusBus

- › Totaal aantal bussen 2023: **96**

Samen breien

- › Aantal breiclubs 2023: **168**

Welkom Online

- › Aantal deelnemers 2023: **1.400**

Wij bereiken in **2023**

- 41.000 volgers
- 3.000 volgers
- 4.000 volgers

Van elke euro die we in 2023 uitgaven is 73 cent besteed aan onze doelstelling, 18 cent aan fondsenwerving en 8 cent aan beheer en administratie.

Onze belangrijkste resultaten

Vitaal

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

Binnen de pijler Vitaal wordt sport en bewegen ingezet als middel om eenzaamheid te bestrijden. Dit is hard nodig want gemiddeld voldoet maar 39,8% van de 65-plussers aan de beweegrichtlijnen⁶. De overheid streeft ernaar dat in 2040 75% van de Nederlanders hieraan voldoet. Inspelen op een gezonde leefstijl waarin genoeg bewogen wordt is van groot belang om mensen in staat te stellen langer, gezonder, gelukkiger en minder eenzaam thuis te laten wonen. Daarmee kunnen mensen tot op hoge leeftijd meedoen in de maatschappij.

In onze pijler Vitaal benaderen we senioren op basis van hun specifieke beweegwensen en behoeften. Verschillende typen senioren hebben verschillend beweegaanbod nodig. Zelfredzame vitale senioren bedienen wij op de sportvereniging met de beweegprogramma's OldStars Sport en De Derde Helft. Voor senioren die we niet bereiken via de sportvereniging (mensen met een niet-westerse herkomst en mensen uit lage SES wijken) hebben we de beweegprogramma's OldStars Vitaal en OldStars in de wijk ontwikkeld. Voor senioren die gebonden zijn aan huis en afhankelijk zijn van vrijwilligers en mantelzorgers ontwikkelen wij beweegaanbod thuis: de Beweegvisite. En elk jaar vragen we aandacht voor het belang van bewegen voor senioren met de Nationale Bewegeweek voor Ouderen.

In 2024 verbreden we het beweegaanbod voor ouderen in Nederland verder, onder andere met een licentiemodel. We binden betrokkenen met een eigen loyaliteitsprogramma.

Oldstars Sport

OldStars Sport zijn op 65-plussers aangepaste spelvormen van bestaande sporten. De onderliggende beweegmethode is het Athletic Skills Model: veelzijdig bewegen. OldStars Sport wordt aangeboden op sportverenigingen door vrijwilligers en is daarmee onderdeel van het reguliere aanbod van een sportvereniging. OldStars Sport is de eerste stap om ouderenvriendelijke sportverenigingen te creëren. Een belangrijke mijlpaal is dat OldStars Sport in 2023 als interventie erkend is op het niveau Goed Onderbouwd in de database van Kenniscentrum Sport en Bewegen, Movisie en Loket Gezond Leven. Verenigingen krijgen het OldStars opstarttraject sinds 2023 deels vergoed uit de servicelijst van het Nationaal Sportakkoord II.

Cijfers 2023:

- › 719 locaties, waarvan 74 in 2023 gestart
- › 16 verschillende sporten
- › Wekelijks 10.800 deelnemers
- › Gemiddeld 15 deelnemers per club
- › Opleiding clubs en trainers:
 - Oldstars ASM trainerscursus: 200 nieuwe trainers (vrijwilligers opgeleid), 27 professionals
 - Vervolgcurcus: 20 vrijwilligers
 - EHBO cursus door Schok&Pomp: 15 OldStars teams. Zo werken we aan een veilige en verantwoorde sportomgeving.
- › Impact:
 - Waardering deelnemers: rapportcijfer 9
 - 95% ontmoet nieuwe mensen bij OldStars
 - 80% spreekt 1 of meerdere deelnemers buiten het initiatief om
 - 88% van de deelnemers geeft aan dat de lichamelijke conditie door OldStars is verbeterd.
 - 88% heeft meer plezier in bewegen door OldStars
 - 78% zegt door OldStars vaker aan de beweegnorm van 150 min. Bewegen per week te voldoen, dan als ze deze sport niet hadden gevonden.
 - Twee op de vijf deelnemers doet ook vrijwilligerswerk op de vereniging.

De Derde Helft

De Derde Helft is de volgende stap om sportverenigingen ouderenvriendelijk maken. We stimuleren sportverenigingen hun sportaccommodatie open te stellen voor senioren uit de wijk en een ouderencommissie bij de vereniging op te zetten. De ouderencommissie organiseert een dagdeel in de week een divers activiteitenprogramma voor senioren in de buurt met bijvoorbeeld beweegactiviteiten, culturele activiteiten en sociale activiteiten. Dit trekt een diverse deelnemersgroep die zo een sociaal netwerk bouwen en van betekenis kunnen zijn door zich in te zetten als vrijwilliger voor De Derde Helft.

Cijfers 2023:

- › 43 Derde Helften, waarvan 6 gestart in 2023
- › 1200 deelnemers
- › Impact:
 - Waardering deelnemers: rapportcijfer 9
 - 93% heeft nieuwe contacten door De Derde Helft.
 - 78% spreekt 1 of meerdere contacten buiten De Derde Helft om.
 - 83% ervaart door de Derde Helft meer gezelligheid in zijn/haar leven
 - 82% zit door de Derde helft lekker in zijn/haar vel
 - 70% van de deelnemers geeft aan dat de lichamelijke conditie door de Derde Helft is verbeterd.

[6] Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS i.s.m. RIVM, 2023 via: <https://www.vzinfo.nl/bewegen/volwassenen>

OldStars Vitaal

In 2022 zijn wij gestart met het pilotproject OldStars Vitaal. Wij wilden hiermee een beweegprogramma creëren voor ouderen die als bewoner of via wijkverpleging, thuiszorg of dagbesteding gelieerd zijn aan een zorgcentrum. OldStars Vitaal biedt een breder beweegaanbod in en rondom de woonzorginstelling aan in samenwerking met medewerkers, vrijwilligers en bewoners van de woonzorginstelling en de wijk eromheen. In 2023 hebben wij bij 7 zorglocaties pilots uitgevoerd. Wij constateerden echter dat het complex is om vanuit het zorgcentrum de activiteiten binnen OldStars Vitaal te ontplooiën. Daarom hebben wij de koers verlegd en zijn we in de wijk gestart met OldStars Vitaal. We zijn in 2023 gestart met een prachtige pilot in Arnhem, gericht op ouderen met een Oost-Aziatische herkomst. Samen met de doelgroep hebben we het Vitaal programma vormgegeven. Een breed programma dat laagdrempelig en toegankelijk is, een echte ontmoetingsplek waar aandacht besteed wordt aan een gezonde leefstijl met voldoende beweging. Vanuit deze basis worden ouderen gestimuleerd deel te nemen aan bestaand en nieuw aanbod. De tweewekelijkse bijeenkomsten worden georganiseerd door vrijwilligers vanuit de lokale partnerorganisaties zoals stichting Wanyuan en de Chinese vrouwenvereniging. De kick-off werd bezocht door 320 ouderen. De bijeenkomsten worden bezocht door 50-80 ouderen.

Nationale Bewegeweek voor ouderen

In 2023 organiseerden we voor de tweede keer de Nationale Bewegeweek voor ouderen van 8-12 mei. Een week waarin we volop aandacht hebben gevraagd voor het belang van bewegen voor ouderen, ditmaal onder het thema: Bewegevisite! Wij riepen Nederlanders op om op beweegvisite te gaan bij een senior in hun omgeving. Daarbij riepen we sport- en beweegprofessionals en vrijwilligers op om extra beweegactiviteiten te organiseren om senioren in beweging te brengen. Op ruim 200 bij ons aangemelde locaties in Nederland werden extra beweegactiviteiten georganiseerd waaraan meer dan 6000 ouderen deelnamen.

Op 8 mei organiseerden we een symposium voor sport- en beweegprofessionals met het thema Beweegkansen in de leefomgeving van ouderen. Het symposium werd door ruim 100 professionals bezocht. Ook in die week organiseerden wij een beweegvisite van onze ambassadeur Olga Commandeur bij de 91-jarige Corry, beweegvisites van kinderen uit groep 8 bij een seniorencomplex, een Beweegfestival georganiseerd met lokale OldStars verenigingen, een wandeltocht in samenwerking met Walk in the Park, een OldStars on Tour waarin onze OldStars ambassadeurs een dag op pad gingen en verschillende locaties bezochten en mensen in beweging brachten, bracht staatssecretaris Maarten van Ooijen een bezoek aan een OldStars walking football club en behaalden we een wereldrecord stoelendans 65+ onder leiding van Olga Commandeur.

Digitaal

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

Terwijl de digitalisering van de maatschappij zich in een versnelling bevindt, heeft slechts 15% van de 75-plussers meer dan basis digitale vaardigheden⁷. Een grote groep loopt het risico buiten de boot te vallen omdat hun vaardigheden tekortschieten. Deze groeiende groep ouderen ervaart steeds grotere barrières op het gebied van zelfredzaamheid en kampen vaak met issues rondom gezondheid en een gevoel van eenzaamheid.

Vanuit het geloof dat kansgelijkheid voor iedereen het verschil kan maken, bundelen wij onze krachten met publieke en private partners en gemeenten met als doel om ouderen met een hulpvraag digitaal vaardiger en weerbaarder te maken. Zodat zij mee kunnen doen in de (digitale) samenleving. Wij zijn voorstander van samenwerking en zoeken verbinding op lokaal vlak, maar ook op landelijk niveau zijn we partner van de Alliantie Digitaal Samenleven. Wij geloven in een gezamenlijke aanpak.

In 2024 is de ambitie om nog meer ouderen in Nederland digitaal vaardiger te maken. Om deze opschaling te realiseren, zetten we in op het vergroten van ons netwerk van kernvrijwilligers, actualiseren we het bestaande workshopaanbod en breiden deze uit met nieuwe thema's en zetten in op het verbinden en bij elkaar brengen van lokale partijen.

[7] Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). [2023]. Nederlanders digitaal steeds vaardiger.

Via: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2023/45/nederlanders-digitaal-steeds-vaardiger>

Welkom Online

Met het programma Welkom Online bieden we 65+'ers de kans om digitaal vaardiger te worden en samen hun eerste stap online te zetten. Dit zorgt ervoor dat kwetsbaarheid omgezet wordt in digitale zelfredzaamheid, brengt ouderen (opnieuw) in contact met vrienden en familie, geeft ze de kans zelf de regie te houden en helpt in de strijd tegen eenzaamheid.

Om ouderen hierbij te ondersteunen bieden we samen met partners VodafoneZiggo, ASML en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, gratis Welkom Online workshops aan. Tijdens zes workshops, elk met een eigen thema en begeleid door een getrainde vrijwilliger, maken deelnemers op een praktische manier kennis met de mogelijkheden van het internet.

In 2023 is ingezet op de groei van Welkom Online locaties en het in gereedheid brengen van de technische randvoorwaarden voor de workshops. Deelnemersaantallen en locaties bleven begin 2023 achter, maar met het groeien van de naamsbekendheid van Welkom Online werden welzijnspartijen makkelijker gevonden en wisten lokale partners, zoals seniorenverenigingen, ons beter te vinden.

Cijfers 2023:

- › 184 workshops
- › 1400 deelnemers
- › Impact:
 - Waardering deelnemers workshops: rapportcijfer 8
 - 64% geeft aan digitaal vaardiger te zijn geworden, 28% van de deelnemers weet dit nog niet.

Pharaon

In het project Pharaon werkt het Ouderenfonds in een internationaal team aan innovatieve manieren om ouderen te ondersteunen bij het vergroten van hun mobiliteit en het verminderen van eenzaamheid. Het doel is om verschillende tools en technologieën te koppelen waar ouderen en hun sociale omgeving gemakkelijk gebruik van kunnen maken. De gekozen technologieën maken meer sociaal contact mogelijk en ondersteunen bij gezond en actief ouder worden. In 2023 rondde we de pilots die uitgevoerd werden in samenwerking met diverse Plusbussen af en werd er gestart met de oplevering van diverse rapportages. Eindoplevering zal plaatsvinden in november 2024.

Mobiel

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

Als je minder kan, wordt je wereld kleiner. Ouderen die een afname in mobiliteit ervaren, voelen zich dan ook vaker eenzaam dan vitale ouderen⁸. Boven 75 jaar is er zelfs een verdubbeling van het aantal ouderen dat een sociale activiteit overslaat vanwege een mobiliteitsbeperking. Een beperking op latere leeftijd leidt er zelfs toe dat ouderen een deel van hun netwerk verliezen⁹. En dat is zorgelijk. Vooral nu het Kennisinstituut voor mobiliteitsbeleid signaleert dat ondanks de inzet van doelgroepenvervoer, buurtbusjes en fietslessen er steeds meer mensen zijn die niet of moeilijk hun bestemmingen kunnen bereiken¹⁰.

Onze uitdaging en vraag voor de toekomst is hoe we er samen met het volledige speelveld van mobiliteit voor zorgen we dat iedere oudere zich zelfredzaam van A naar B kan verplaatsen.

In 2024 zullen we streven naar het verbinden van vraag en aanbod en werken we samen met partners voor onze steeds groter wordende doelgroep.

Plusbus

In 2023 veranderden we de naam van de Boodschappenplusbus in PlusBus. In de huidige maatschappij dekt deze naam veel beter de rol die de bussen hebben. Ouderen bezoeken met de bus het strand, gaan gezamenlijk naar een kerstdiner of bezoeken een museum.

Zo leren ouderen hun buurtgenoten kennen en zijn ze samen onderweg. Eind 2023 waren er 96 Plusbussen in Nederland. Wij merken dat er veel onzekerheid heerst op het gebied van elektrificatie van het personenvervoer. Echter zien wij wel dat er nog steeds partijen zijn die kiezen voor de traditionele dieselbus. De onzekerheid van wetgeving en de teruglopende financiële voordelen hebben een remmende werking op de groei van het aantal organisaties dat de Plusbus inzet. 2023 was mede door deze veranderende situatie ook een jaar van bezinning en kijken naar de toekomst.

Cijfers 2023

- › 68 bussen op naam van Ouderenfonds, 28 bussen op naam van landelijke partner
 - 76% heeft focus op uitjes
 - 24% heeft focus op individueel vervoer
- › 26.000 deelnemers
- › 2250 vrijwilligers
- › Impact:
 - De volgende uitjes worden het vaakst aangeboden: etentjes, museum, bezoek aan stad/winkelcentra en bezoek aan voorstelling/concert.
 - * Begin 2024 wordt een uitgebreide impactmeting onder de deelnemers van de PlusBus uitgezet.

[8] Ouderenpanel Nationaal Ouderenfonds, 2022

[9] Lang niet toegankelijk, SCP, 2021

[10] Studie naar bereikbaarheidsarmoede, KiM, 2023.

Sociaal

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

In de pijler Sociaal initieert en organiseert het Ouderenfonds projecten om ouderen te verbinden: aan elkaar, aan vrijwilligers, aan de maatschappij. Activiteiten dragen bij aan een gevoel van zelfstandigheid en zingeving en bieden de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. Meedoen aan sociale activiteiten is goed voor zowel de fysieke als de mentale gezondheid. Sociaal actief blijven kan sociaal isolement en eenzaamheid helpen voorkomen. Deze activiteiten zijn daarbij gekoppeld aan momenten in het jaar waarin gevoelens van eenzaamheid een grotere rol spelen: denk hierbij aan zomereenzaamheid en in de winter de donkere periode rond kerst. Doel van deze activiteiten is ook meer mensen bewust te maken van eenzaamheid onder ouderen in deze specifieke periodes in het jaar.

In 2024 willen we onze bestaande ontmoetingen uitbouwen en nog meer ouderen bereiken met onze sociale activiteiten, samen met vertrouwde en waar mogelijk ook nieuwe partners.

Stranduitjes

We hebben in 2023 ruim 2500 ouderen mee naar het strand genomen, verdeeld over 9 locaties langs de kust. Geheel verzorgd met koffie, taart, lunch en advocaat en geheel ontzorgd door een goede bereikbaar-, en toegankelijkheid en begeleiding van 215 vrijwilligers door middel van een arm, een praatje of een rit in onze strandrolstoel naar de branding. Van grote waarde was het noodfonds, die ouderen met een kleine beurs in staat stelde mee te gaan.

Cijfers 2023:

- › 9 strandlocaties
- › 2500 deelnemers
- › 215 vrijwilligers
- › Impact:
 - Waardering deelnemers: rapportcijfer 9
 - 86% van de deelnemers zegt door het stranduitje zich lekkerder in zijn/haar vel te voelen
 - 59% heeft nieuwe contacten opgedaan door het stranduitje.
 - Deelnemers zijn het meest blij op deze dag met de strandbeleving, wandeling over het strand en de catering.

Samen Breien

Eind 2023 waren 168 breiclubs aangesloten bij het Nationaal Ouderenfonds. We ondersteunen deze clubs door middel van nieuwsbrieven met onder andere patronen, posters, flyers en we nodigen de clubs uit voor onze uitjes en evenementen. In 2023 stond een van de stranduitjes in het teken van breien en werden de clubs uitgenodigd om elkaar te leren kennen en deel te nemen aan een creatieve workshop. Daarnaast was er in 2023 een speciale brei actie samen met ASN bank op touw gezet; clubs werden opgeroepen om een eekhoorn knuffel te breien die werden gedoneerd aan Fonds Kinderhulp. Hiermee maakten we een kleine 200 kinderen blij.

Cijfers 2023:

- › 168 breiclubs
- › 2350 deelnemers
- › Impact:
 - Waardering deelnemers: rapportcijfer 9
 - 94% heeft nieuwe contacten opgedaan door de breiclub
 - 77% ziet deze contacten ook buiten de breiclub
 - Breiers nemen vooral deel aan hun breiclub om gezellig samen te zijn en iets te betekenen voor een ander.

Kerstconcert

Een jaarlijks hoogtepunt is het kerstconcert in het concertgebouw van Amsterdam. 1866 ouderen hebben eind 2023 genoten van een prachtig programma van het Nederlands Kamerorkest en Capella Amsterdam. De presentatie en vertolking van Stille Nacht was in handen van Francis van Broekhuizen. 60 vrijwilligers hielpen ons om de middag in goede banen te leiden.

Kerstdiners

De kerstdiners waren in de periode van 10 t/m 22 december 2023. De grootste partner van de kerstdiners is Van der Valk. Om de juiste ouderen te bereiken, deden we opnieuw een beroep op vrijwillige kerstcoördinatoren, die gebruik maken van hun netwerk en lokale organisaties benaderen, zoals thuiszorgorganisaties, de ouderenadviseurs van de lokale welzijnsorganisaties, de plaatselijke ouderenbonden en kerken. Voor de werving van de ouderen hebben we daarnaast het netwerk van andere vrijwilligers van het Nationaal Ouderenfonds ingezet, zo bezochten verschillende Plusbussen een diner en organiseerden verschillende Oldstars en Derde Helft locaties diners.

Cijfers 2023:

- › 72 kerstdiners op 68 locaties
- › 5021 deelnemers
- › Impact:
 - Waardering deelnemers: rapportcijfer 9
 - 57% heeft contactgegevens uitgewisseld tijdens het kerstdiner
 - 11% heeft dit niet gedaan maar had dit wel gewild.

Ouderenpanel

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

Senioren die graag mee willen denken, kunnen lid worden van het Ouderenpanel. Leden van het Ouderenpanel werken voornamelijk mee aan kwantitatieve onderzoeken, maar leden worden af en toe ook uitgenodigd voor een extra onderzoek, zoals een focusgroep of interview. Eind 2023 bestaat het Ouderenpanel uit ongeveer 1.900 55-plussers, waaronder 735 nieuwe aanmeldingen in 2023. Onderwerpen komen voort uit actuele onderwerpen in de maatschappij en vanuit onze (nieuwe) projecten. Zo worden eerste concepten en ideeën o.a. bij het Ouderenpanel getest. Daarnaast werken we ook met regelmaat samen met externe organisaties die graag de mening van ouderen willen weten. In 2023 kwamen onderwerpen aan bod als woonvormen, digitale veiligheid en digitalisering van bevolkingsonderzoeken (i.s.m. TNO). Daarnaast zijn we in 2023 het Nationaal Ouderenonderzoek gestart, samen met Bureauvijftig. Het Nationaal Ouderenonderzoek wordt een jaarlijks terugkerend onderzoek, waarbij we verschillende algemene onderwerpen elk jaar uitvragen, om zo verschillende jaren te kunnen vergelijken. Elk jaar wordt er een eenmalig relevant onderwerp aan toegevoegd. Dit jaar ging dat over kleine gebaren.

Innovatie

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

In 2023 is er volop geïnvesteerd in innovatie. Een logisch vervolg op de strategische keuze om meer impact te realiseren en meer ouderen te bereiken. Vanuit onderzoek en ontwikkeling pakt het Nationaal Ouderenfonds maatschappelijke uitdagingen rondom ouder worden aan. Samen bedenken we oplossingen voor de toenemende druk op zorg en welzijn door de vergrijzing. Dit doen we door ons te richten op preventie, door ouderen te stimuleren om actief en sociaal te blijven. In de projecten werken we, naast met de doelgroep zelf, zoveel mogelijk vanaf de start samen met onderzoekscentra, bedrijven en universiteiten uit binnen- en buitenland. Met methodes zoals design sprints hebben we meerdere nieuwe concepten ontwikkeld die we in 2024 verder uitwerken om te komen tot pilots die van betekenis zijn voor ouderen en na de pilotfase schaalbaar zijn. De basis van elke ontwikkeling zijn de behoeften van ouderen. We betrekken ouderen en behartigen hun belangen bij de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten.

3. Onze communicatie en fondsenwerving

Door onze fondsenwerving te professionaliseren zorgen we ervoor dat onze activiteiten steeds meer ouderen bereiken en voort kunnen bestaan. Met onze communicatie betrekken we ouderen, donateurs, vrijwilligers, partners en het Nederlandse publiek bij onze missie en leggen we verantwoording af over de resultaten van ons werk.

Fondsenwerving

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

Om al onze doelen en ambities te kunnen realiseren en onze impact te vergroten hebben we financiële middelen nodig. In 2023 komen onze gelden van loterijen, particulieren, bedrijven en organisaties zonder winststreven en overheden.

Loterijen

Een groot deel van onze inkomsten komt van de Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij. Deze steun is meerjarig en is ongeoormerkt. Het Ouderenfonds zet deze gelden onder andere in op projecten, innovatie, professionalisering en efficiency van de organisatie. We werden in 2023 verrast met een mooie verhoging van de meerjarige vaste bijdrage van € 300.000 vanuit de Nationale Postcode Loterij (in 2022 € 200.000). Daarnaast bleven we ook de afdracht van geoormerkte loten van de VriendenLoterij ontvangen. In 2023 ontvingen wij hieruit € 1.888.973 (in 2022 € 2.018.975). Tevens ontvingen wij een eenmalige gift vanuit het TV-programma Marble Mania. De heren van Streetlab hebben het bedrag van € 30.000 bij elkaar geknikkerd. En wij mochten ons ook weer verheugen op de vrijwillige inzet van 43 medewerkers van de Postcode Loterij die ons geholpen hebben bij het Kerstconcert.

*Jonne Arnoldussen,
directeur van de Postcode Loterij:*

“Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in om ouderen bewust sociaal actief te houden en eenzaamheid te voorkomen. Door een omgeving te creëren waarin ouderen zich prettig voelen, worden ze minder kwetsbaar en kunnen ze beter voor zichzelf zorgen. Dit is een belangrijke missie die goed aansluit bij de Postcode Loterij, en we ondersteunen dit graag met een jaarlijkse financiële bijdrage, mogelijk gemaakt door onze deelnemers.”

Particulieren

In 2023 ontvingen we giften van een groot aantal particulieren gevers, dat door middel van fondsenwerving gedoneerd wordt. Dit kan door een éénmalige gift of door ons structureel te steunen. We streven hierbij naar duurzame relaties met zoveel mogelijk donateurs en willen ons contact met hen zo persoonlijk en relevant mogelijk maken. De acceptgiro verdween in 2023 en we hebben deze vervangen door deelname aan ‘mijn eenmalige gift’. Tevens hebben we Tikkie groot ingezet. Het aantal donateurs verminderde, maar het gemiddelde giftbedrag steeg iets. Ook ontvangen we in 2023 7 nieuwe nalatenschappen/legaten.

*Donateur Anniek bedacht met medestudenten
een Bingo tegen eenzaamheid:*

“Wij wilden graag iets voor ouderen doen, omdat wij zelf bij onze opa’s en oma’s ook zien dat eenzaamheid een grote rol speelt.”

Donateursbestand

We sluiten 2023 af met 9.987 trouwe donateurs die het Ouderenfonds steunen met een frequente (maandelijkse tot jaarlijkse) machtiging steunen of hebben gesteund.

2.328 nieuwe donateurs hebben het Ouderenfonds in 2023 voor het eerst gesteund met een enkele of doorlopende gift.

Tikkie Toetje: een succesvolle pilot

In 2023 experimenteerde het Ouderenfonds met Tikkie Toetje rondom onze kerstdiners: een eenmalige gift via Tikkie, gecombineerd met het uitvragen van gegevens voor opvolging. De resultaten:

- › **1.884 Tikkie Toetjes** werden ingezameld op de Winterfair en tijdens de kerstactiviteiten.
- › Totaalbedrag: **€15.596,-**.

Bedrijven en organisaties zonder winststreven

De samenwerking met bedrijven, organisaties en vermogensfondsen is essentieel voor het Ouderenfonds. Onze resultaten zijn mede mogelijk dankzij hun betrokkenheid. In 2023 kunnen we weer een groot aantal projecten realiseren door hun financiële steun. In 2023 zijn ook nieuwe bedrijven en organisaties enthousiast gemaakt voor onze missie. Met enkele daarvan ontwikkelen we in co-creatie mooie projecten.

"Van harte gefeliciteerd met jullie 70-jarig jubileum! We kennen elkaar al vanaf het begin, sinds 1953. En nu gaat onze samenwerking door met De Grote Kerstkaartenactie. Weer zo'n mooi initiatief om mensen te helpen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken."

Groet, Herna Verhagen, directeur PostNL

Stichting Brentano's Steun des Ouderdoms:

"Brentano en Ouderenfonds altijd samen in beweging!"

Overheden

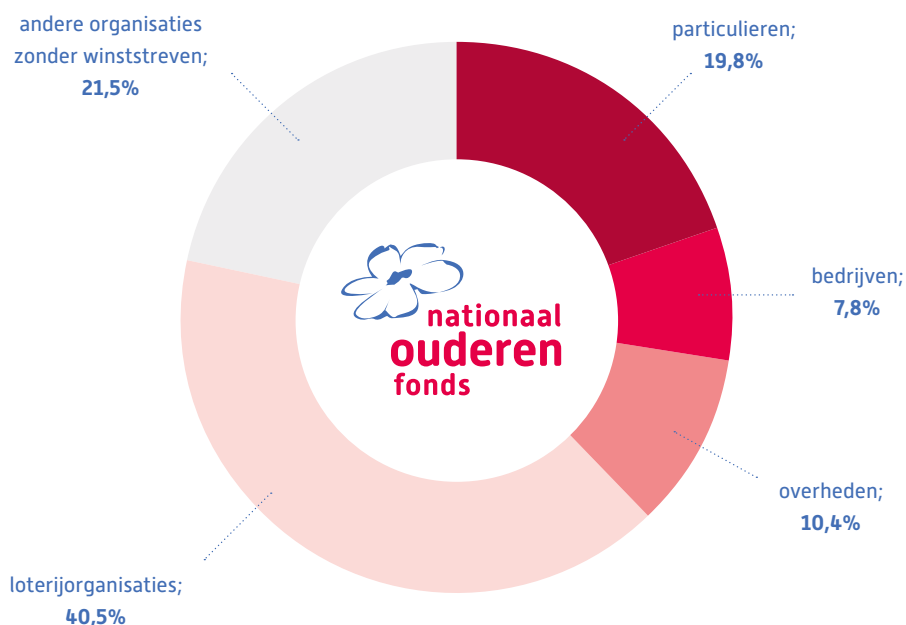
In 2023 lopen nog meerjarensubsidies van diverse overheden door. Er is vertrouwen in onze projecten en in het Ouderenfonds als kennispartner op het gebied van eenzaamheid onder ouderen. In 2023 ontvangt het Ouderenfonds acht bijdragen van gemeenten. Van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ontvangt het Ouderenfonds subsidie voor Oldstars, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor Welkom Online en van het Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid ontvangt het Ouderenfonds de SLIM-subsidie.

Het programma Innovatie werd mede mogelijk gemaakt door Horizon 2020 Innovation Action (EU) en ZonMw (AAL programme).

*Monique Wolfskamp,
Ministerie VWS - actieprogramma Eén tegen eenzaamheid*

"Het Nationaal Ouderenfonds is vele jaren toonaangevend als het gaat om het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen. Het Ouderenfonds heeft niet alleen veel kennis over eenzaamheid, men weet ook deze kennis om te zetten in concrete producten voor ouderen."

Verdeling van de inkomsten in 2023

Communicatie

het Ouderenfonds pakt eenzaamheid aan

Doel en doelgroepen

Met onze communicatie verbinden we bestaande én nieuwe relaties aan ons doel. We richtten ons in 2023 op ouderen (75+’ers die zelfstandig wonen), vrijwilligers (65+’ers die niet (meer) werken), donateurs (mensen in de omgeving van ouderen van 35 t/m 65 jaar) en stakeholders (VWS, mediapartijen met aansluitend bereik en opinie-, vak- en dagbladen).

Campagnes en zichtbaarheid

In 2023 vroegen we aandacht voor drie grote campagnes waardoor wij eenzaamheid aanpakken: de Nationale Bewegeweek voor Ouderen, de Week tegen Eenzaamheid met Nationale Ouderdag en kerst. Met deze hoofdcampagnes vergrootten we onze zichtbaarheid, verstevigden we onze positie als expert, wierven we donateurs en verzamelden we inzichten om een diepere relatie met onze achterban op te bouwen.

De **Nationale Bewegeweek voor Ouderen** vond plaats begin mei. De landelijke media schonk uitgebreid aandacht aan de recordpoging stoelendans met Olga Commandeur, die we succesvol uitvoerden met 265 senioren. De Bewegeweek kwam op nationale radio en Goedemorgen Nederland deed verslag van een beweegvisite van een klas bij een woonzorgcentrum.

Voor de **Week tegen Eenzaamheid** eind september ontwikkelden we een gratis digitaal inspiratieboekje ‘Kleine gebaren’ met kortingsacties. De actie kreeg aandacht in de nieuwsbrief van Eén tegen Eenzaamheid van VWS en bij diverse omroepen. Op **Nationale Ouderdag**, 2 oktober, publiceerden we in 2023 voor de eerste keer het Nationaal Ouderenonderzoek, wat goed ontvangen werd door journalisten en experts.

Het jaar sloten we af met onze **gouden kerstcampagne**. Regionale en lokale media schonken uitgebreid aandacht aan de kerstdiners die we in 2023 voor 5000 ouderen organiseerden, samen met Van der Valk. De negende editie van De Grote Kerstkaartenactie met het Bijzondere Momenten Fonds van PostNL en Kidsweek leverde 165.000 kerstkaarten op en kreeg landelijke media-aandacht, onder andere bij WNL en het Jeugdjournaal. Rond kerst bereikten en bonden we succesvol nieuwe donateurs met onze wervende actie Tikkie Toetje.

Aanvullend deelden we het hele jaar in samenwerking met het Ouderenpanel kennis over actuele en relevante thema’s zoals over de zorgen van ouderen rondom de verkiezingen, de rol van hitte bij zomer-eenzaamheid en het verdwijnen van de acceptgiro

Communicatiemiddelen

In 2023 zette het Ouderenfonds planmatig communicatiemiddelen in. We werkten met een contentkalender die gekoppeld is aan de hoofdcampagnes en daarnaast flexibel meebeweegt met actualiteiten. De social kanalen Facebook, Instagram en LinkedIn maakten een lichte groei door. De website bereidden we in 2023 voor op de komende campagnes door toegankelijke formulieren te bouwen die aansluiten bij de klantreizen van onze online bezoekers.

Het magazine Goud is verbonden aan een hoofdcampagne en werd in 2023 drie keer verstuurd naar deelnemers, donateurs, vrijwilligers en welzijnsorganisaties. Verder ontvingen ongeveer 3.400 locaties van zorginstellingen en welzijnsorganisaties in 2023 een papieren nieuwsbrief.

We verbonden deelnemers, donateurs en vrijwilligers aan het Ouderenfonds met onze digitale nieuwsbrieven. In het laatste kwartaal van 2023 zetten we de eerste stappen in het optimaliseren van onze e-mailmarketingstrategie en startten we met het testen van marketing automation. In 2024 structureren we onze e-mailmarketingactiviteiten verder.

4. Onze organisatie

Het aantal medewerkers van het Nationaal Ouderenfonds betreft 24,89 fte op 31 december 2023 (34,6 fte op 31 december 2022). Voor alle medewerkers, inclusief de directeur, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. In afwijking van de CAO geldt voor de bestuurder dat de beloning wordt vastgesteld conform 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen'. Naast salaris ontvangt het personeel een individueel keuzebudget (IKB). Het budget kan naar eigen inzicht worden ingezet voor verlof, geld of een combinatie daarvan. Vanuit de CAO wordt tevens een loopbaanbudget opgebouwd ter bevordering van de duurzame inzetbaarheid. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Er worden geen bonussen uitgekeerd aan medewerkers, inclusief de directeur. In 2023 waren er 38 ziekmeldingen. Het korte verzuim (tot en met 42 dagen) was 1,6% en het lange verzuim (langer dan 43 dagen) is uitgekomen op 1,5%. Het ziekteverzuim over geheel 2023 was 3,05%.

Personeel en organisatie

2023 was het jaar van herstel na de krimp die het jaar daarvoor gestalte had gekregen. Om de aangescherpte strategie vorm te geven zijn er veranderingen vormgegeven op 3 onderdelen: organisatie-structuur, besturingsfilosofie en cultuur. We hebben gekozen voor een agile manier van werken om de wendbaarheid van de organisatie te vergroten en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie te beleggen en de overhead te beperken. Door gebruik te maken van OKR's - kwalitatieve organisatiedoelen als besturing om impact te realiseren - zorgen we ervoor dat de gekozen strategie zichtbaar en gedragen wordt in de organisatie.

Eigen verantwoordelijkheid

In 2022 is de start gemaakt met het introduceren van een performance management tool. Dat is in 2023 verder tot ontwikkeling gebracht. De bedrijfsdoelstellingen worden nu vertaald naar individuele en teamdoelstellingen. Het voeren van de performance managementgesprekken draagt bij aan een grotere mate van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van medewerkers en teams. Er is een cultuuromslag ingezet waarbij de organisatie veel meer leunt op de kunde en verantwoordelijkheid van de eigen medewerkers en steeds minder top-down wordt aangestuurd. Ook voor nieuwe medewerkers is er een optimalisatie in de onboarding doordat nu op een transparante en gebruiksvriendelijke wijze informatie beschikbaar is in onze online kennisbank.

Ontwikkeling

De performance managementgesprekken worden ook gebruikt om de ontwikkelingsplannen van individuele medewerkers te bespreken. Alle medewerkers beschikken over een persoonlijk loopbaanbudget (LBB) dat voor hun ontwikkeling en toekomstige loopbaankansen kan worden ingezet.

Integriteit

Binnen het Ouderenfonds worden agressie, (seksuele) intimidatie, discriminatie, pesten en ander ongewenst gedrag - op welk niveau dan ook - niet geaccepteerd. Werknemers die onverhoopt toch (direct of indirect) te maken krijgen met dit soort ongewenst gedrag wordt de gelegenheid gegeven en aangemoedigd om hier melding van te maken. De procedure en het te voeren beleid dat agressie, geweld, discriminatie, (seksuele) intimidatie en ander ongewenst gedrag voorkomt en bestrijdt hebben wij geformaliseerd en intern en extern verspreid. Om eventuele verschillen en onduidelijkheden weg te nemen zijn praktische toolkits beschikbaar en een personeelshandboek.

Medezeggenschap

Het Ouderenfonds heeft sinds 9 januari 2023 een ondernemingsraad. Gedurende het jaar is de raad steeds betrokken en geïnformeerd geweest bij en over de besluitvorming van het bestuur. Op deze wijze is er een goede en duurzame driehoek ontstaan tussen personeel, Raad van Toezicht en bestuur. De samenstelling van de OR bestond bij de start uit 5 leden. Aan het einde van 2023 heeft 1 OR lid de organisatie verlaten wat de OR heeft doen te besluiten dat het aantal leden naar 4 werd teruggebracht gezien de omvang van het personeelsbestand bij het Ouderenfonds.

Governance

Juridische structuur

Het Nationaal Ouderenfonds is een stichting en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41150459. Het Ouderenfonds onderschrijft de drie principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, te weten een scheiding van toezicht houden en besturen, de optimale besteding van

middelen en omgang met belanghebbenden. Per principe wordt hieronder uitgewerkt hoe dit binnen het Ouderenfonds is verankerd.

Scheiding van toezicht houden en besturen

Taak en werkwijze van de directie

De eenhoofdige directie is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid en de strategie en het vaststellen van de begrotingen. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding die deels is gedelegeerd aan de leden van het managementteam. De directeur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Tot 1 maart 2023 heeft Nathal van Rijn op interimbasis de functie van directeur vervuld. Op 13 maart 2023 is Kirsten Andres gestart als nieuwe directeur-bestuurder.

Van de directie wordt het volgende verwacht:

De directie heeft in het bijzonder tot taak het strategisch beleid, de algemene coördinatie en de externe representatie op te zetten. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de inhoudelijke en administratieve kwaliteitsbewaking en het personeelsbeleid.

De directie vergadert met en stemt regelmatig af met het andere lid van het managementteam. Besluiten worden zoveel mogelijk in het managementoverleg genomen en als zodanig vastgelegd.

De directie ontvangt een bezoldiging, passend binnen de richtlijn die door Goede Doelen Nederland is opgesteld en voortvloeit uit de Code Goed bestuur voor Goede Doelen.

Taak en werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en de strategie van de directie en het financiële bestuur en op de algemene gang van zaken bij het Nationaal Ouderenfonds.

- › Het toezicht strekt zich uit tot:
 - a. De realisatie van de doelstellingen van het Nationaal Ouderenfonds
 - b. De strategie en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten
 - c. De opzet/werking van de interne systemen voor risicobeheersing en controle
 - d. De financiële verslaglegging
- › De Raad van Toezicht vergadert ten minste eenmaal per kwartaal. De directie legt tijdens deze vergaderingen verantwoording af aan de Raad van Toezicht.
- › Tot de jaarstukken van de stichting behoort een bestuursverslag waarin opgave wordt gedaan van de werkzaamheden in het boekjaar in overeenstemming met de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. In het verslag worden van alle leden de relevante gegevens vermeld (personalia, beroep, nevenfuncties, tijdstip van eerste benoeming en de bijbehorende termijn).
- › De Raad van Toezicht bespreekt ten minste eenmaal per jaar het eigen functioneren.
- › De Raad van Toezicht treedt op als werkgever van de directie. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de benoeming, het vaststellen van de arbeidsovereenkomst en de schorsing en ontslag van de directie, en houdt toezicht op het functioneren. Jaarlijks wordt dit functioneren van de directie door de Raad van Toezicht geëvalueerd.
- › De leden van de Raad van Toezicht genieten geen bezoldiging.
- › De Raad van Toezicht bestaat ultimo 2023 uit Wouter Kolff (voorzitter), Marlies Sikken, Franck Erkens, Tinie Kardol en Folef Bredt. De verklaring van de Raad van Toezicht vindt u in hoofdstuk 6. De hoofd- en nevenfuncties van de leden treft u in de bijlage.

Taak en werkwijze van de [financiële] auditcommissie

De auditcommissie is een vaste commissie binnen de Raad van Toezicht die uit ten minste twee leden bestaat. De commissie is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en met de toetsing van de werking van de administratieve organisatie en interne controle, in het bijzonder de betalingsorganisatie en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen. Belangrijke aandachtspunten voor de auditcommissie zijn het toetsen van:

- › de naleving van wet- en regelgeving;
- › de werking van de beginselen van goed bestuur;
- › de financiële informatieverschaffing door de directie;
- › de naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de externe accountant;
- › het beleid van de directeur met betrekking tot fondsenwerving;
- › de relatie met de externe accountant.

Ook heeft deze commissie tot taak het uitbrengen van advies aan de Raad van Toezicht over de jaarrekening, de [meerjaren]begroting, het beleidsplan en belangrijke kapitaalinvesteringen van de stichting. De commissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht. De bijeenkomsten worden voorbereid door de manager bedrijfsvoering, die tevens de voorzitter is. Naast de twee commissieleden is ook de directeur aanwezig bij de bijeenkomsten.

Optimale besteding van middelen

De stichting streeft naar een goede balans tussen efficiëntie (doelmatigheid) en effectiviteit (doel-treffendheid). Naast de hoofddoelstelling houdt het Nationaal Ouderenfonds zich bezig met het werven van fondsen om alle activiteiten te kunnen financieren. Uitgangspunt voor de fondsenwerving zijn de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en de CBF-erkenningsregeling.

Meerjarenbeleidsplan geeft richting

Er is een meerjarenbeleidsplan [inclusief meerjarenraming] opgesteld dat de beleidsdoelen en de financiële kaders aangeeft voor de komende jaren. Deze activiteiten vertalen zich in afdeling overstijgende organisatiedoelstellingen voor ieder kalenderjaar en in werkplannen voor de afdelingen. Op financieel gebied krijgen de plannen vorm in een jaarbegroting. De Raad van Toezicht keurt deze [financiële] plannen goed. In 2023 is verder gewerkt aan de nieuwe strategie en deze is belegd in de begroting van 2024.

Beleid ten aanzien van de continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld voor de situatie dat de inkomsten onverhoopt zouden tegenvallen, terwijl de vaste kosten nog voor een bepaalde periode zullen doorlopen vanwege bestaande verplichtingen. Door op dat moment gebruik te maken van deze reserve is het mogelijk een periode te overbruggen om de terugval in inkomsten te herstellen of de bedrijfsvoering aan te passen. Voor de gewenste omvang is een berekening gemaakt op basis van de Strategische Risicoanalyse die ieder jaar wordt uitgevoerd door de organisatie. De hoogte van de continuïteitsreserve op basis van deze risicoanalyse is door de Raad van Toezicht vastgesteld.

Beleggingsbeleid

Er wordt een defensief beleggingsbeleid gevoerd waarbij risico's zoveel als mogelijk worden gespreid over verschillende beleggingsvormen. Er is sprake van een open, transparant, duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid waarbij de vermogensbeheerder [Van Lanschot Kempen] veiligheid en continuïteit combineert met een rendement dat de inflatie kan goedmaken.

Gedragscodes en richtlijnen

Het Nationaal Ouderenfonds is een 'Erkend Goed Doel'. Dat wil zeggen dat we als organisatie voldoen aan de strenge kwaliteitseisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), de toezichthouder voor goede

doelen in Nederland (cbf.nl). Het CBF-Erkenningpaspoort toont op eenduidige en neutrale wijze de belangrijkste informatie van een Erkend Goed Doel. De normen in de Erkenningregeling gaan niet alleen over kosten en bestedingen, maar ook over goed bestuur, integriteit en impact.

Het Nationaal Ouderenfonds is lid van de branchevereniging Goede doelen Nederland en volgt daarmee onder andere de regeling Beloning directeuren goede doelen en de Richtlijn Financieel beheer. Deze doelen zijn te vinden op goededoelen.nl. Het Nationaal Ouderenfonds heeft tevens een ANBI-status. Dit betekent dat de Belastingdienst Het Nationaal Ouderenfonds erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Externe controles

De jaarlijkse externe controle van de jaarrekening van 2023 is in 2024 uitgevoerd door de accountants van WITH accountants. Ook het CBF neemt elk jaar de jaarrekening door en elke drie jaar toetst dit bureau de hele organisatie, in verband met eventuele verlenging van de erkenning als goed doel.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is het hart van het werk van het Ouderenfonds. Iedere dag weer zetten we ons in voor ouderen. Uiteraard doen we dit met onze diensten, projecten en activiteiten. We stimuleren ouderen om actief ouder te worden en bestrijden eenzaamheid. We richten ons hierbij niet uitsluitend op de ouderen zelf, maar ook op hun naasten en op de samenleving. We werken nauw samen met bedrijven en instanties, overheden, donateurs, ambassadeurs en vrijwilligers. We verbinden mensen en organisaties om ons gezamenlijk in te zetten voor een samenleving waarin ouderen de mogelijkheden en kansen hebben om oud te worden zoals zij dit zelf willen.

Risicoanalyse

Het Nationaal Ouderenfonds brengt sinds 2016 jaarlijks de risico's van haar werk in kaart. Het doel is om risico's te inventariseren en hierop te acteren nog voordat incidenten zich kunnen voordoen.

Het managementteam stelt de risico's op strategisch en operationeel niveau vast. Deze risico's krijgen een score. Het bruto risico wordt berekend door de kans dat het risico daadwerkelijk optreedt (scorekans) te vermenigvuldigen met het effect (impact). Het managementteam brengt in kaart welke mogelijkheden het Ouderenfonds hanteert om het bruto risico te verlagen. Tenslotte wordt bepaald wat de consequenties van deze maatregelen zijn op het bruto risico en volgt hieruit het netto risico. De Raad van Toezicht wordt op de hoogte gesteld van de risico-inventarisatie.

De grootste risico's voor het Ouderenfonds worden hieronder toegelicht.

Economische situatie (zakelijke partners, fondsen, donateurs)

Het Nationaal Ouderenfonds is voor uitvoering van zijn projecten/diensten afhankelijk van externe financiering. We zetten daarom meer in op zichtbaarheid en merkbekendheid. Hiervoor zijn diverse activiteiten in gang gezet. Daarnaast zijn we nu portfoliomanagement aan het implementeren met als doel meer grip te krijgen op de pijplijn van idee tot dienst. Er zijn duidelijke criteria gesteld wanneer een project/dienst kan starten of moet stoppen.

Bij de vermogensfondsen zien we dat door onzekere rendementen minder wordt gedoneerd en er meer concurrentie is van andere goede doelen organisaties. Daarnaast zien we grotere onzekerheid bij onze zakelijke partners en dat men vaker kiest voor jongeren ipv ouderen. Zakelijk markt is daardoor niet gemakkelijk. Tegelijkertijd krijgen corporate social responsibility en de nieuwe ESG-regelgeving meer een aandacht dan jaren geleden.

Liquiditeit

Het Nationaal Ouderenfonds is goed in control en kent een goede liquiditeitsprognose die regelmatig in het MT wordt besproken. Liquiditeit blijft een aandachtspunt wanneer geen sprake is van voorfinanciering van projecten. Door de koppeling van projectfinanciering met de bestedingen willen wij hierop grip krijgen.

ICT (Kwetsbaarheid systeem, beveiliging en kwaliteit infrastructuur)

Het gehele ICT systeem is de afgelopen jaren opnieuw beter beveiligd. Dit is met name gebeurd door het onderbrengen van de belangrijkste data en applicaties in externe goed beveiligde Cloud-omgevingen, waarbij de toegang plaatsvindt via een tweetrapsauthenticatie. Daarnaast is de versnipperde structuur voor een belangrijk deel vervangen door de keuze om naar één CRM systeem te gaan (SalesForce). Daarbij is ook verder gewerkt aan het voldoen aan de AVG wetgeving. 2 keer per jaar wordt door onze automatiseerder een recovery test uitgevoerd. Ondanks al deze maatregelen is het risico op cybercrime altijd aanwezig en hoog.

Omgang met belanghebbenden

Het Ouderenfonds streeft naar tevredenheid van belanghebbenden (stakeholders). Personeel, ouderen, vrijwilligers en donateurs nemen daarbij een belangrijke plaats in. Het Ouderenfonds beschikt over meerdere instrumenten om de tevredenheid van haar belanghebbenden te peilen. Periodiek voert de stichting tevredenheidsonderzoeken uit onder medewerkers, ouderen, vrijwilligers en donateurs.

Samenwerking

Het Nationaal Ouderenfonds heeft zich in de afgelopen decennia bewezen als een krachtige uitvoeringsorganisatie waar anderen graag mee samenwerken. Om meer ouderen te kunnen bereiken en de impact van onze activiteiten te vergroten zullen wij de komende jaren meer en vaker de samenwerking zoeken met andere organisaties. In dit verband zijn wij in het afgelopen jaar ook al tot enkele samenwerkingsverbanden toegetreden. Het gaat om: Alliantie Eén tegen eenzaamheid, Alliantie Digitale inclusie, de in 2023 nieuw opgerichte MOS: Maatschappelijke Organisaties in Sport en het consortium BeterOud. Dit zijn bij uitstek samenwerkingsverbanden waarin wij (via sport, bewegen en digitale inclusie) eenzaamheid onder ouderen kunnen bestrijden.

Netwerk Mobiliteit Ouderen

Samen met onze partners hebben wij ons in 2023 ingezet voor bewustwording van de steeds grotere uitdaging die 65+’ers hebben als het aankomt op het vinden en gebruiken van de juiste vorm van mobiliteit om van A naar B te komen. In 2024 zullen wij deze boodschap blijven benoemen en werken wij samen met commerciële en maatschappelijke partners, gemeenten en provincies aan de uitdagingen van onze doelgroep.

Beweegalliantie Cirkel Beweeg aanbod voor Ouderen binnen de lokale preventie infrastructuur

Het Ouderenfonds is binnen de Beweegalliantie de trekker van de cirkel van partners die zich buigen over de vraag: hoe zorgen we dat meer ouderen dagelijks gaan bewegen? Met zo’n 30 andere organisaties hebben we ons als eerste stap beziggehouden met de vraag hoe we meer ouderen naar beweegaanbod leiden. Hiervoor heeft het Nationaal Ouderenfonds als trekker een designsprint doorlopen met alle andere organisaties. Eén van de oplossingen wordt nu in de pilotfase gebracht.

Onze vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze organisatie en voor de ouderen die deelnemen aan de projecten. Zonder vrijwilligers geen Ouderenfonds. In bijna alle activiteiten vormen vrijwilligers de spil: van mensen die actief zijn voor De Derde Helft tot de begeleiders op een uitje. In 2023 zetten 7.213 vrijwilligers zich actief in voor het Ouderenfonds.

Op basis van wensen en behoeften trainen en inspireren we ook in 2024 vrijwilligers, zowel algemeen als per project.

Vrijwilligersmanagement

Het vrijwilligersbeleid is in 2023 weer aangescherpt en in dat kader kijken we ook zorgvuldig naar het vrijwilligersbestand. We streven ernaar om alle data van vrijwilligers zo volledig mogelijk te registreren, zodat we hen optimaal kunnen bereiken, informeren, trainen en inspireren. We organiseren live bijeenkomsten en maken online kennisclips die elke vrijwilliger kan bekijken.

In 2023 organiseerden we voor De Derde Helft en OldStars inspirerende intervisiedagen, een live bijeenkomst over eenzaamheid en namen we kennisclips op over herkennen van eenzaamheid, online veiligheid en positieve gezondheid. Vrijwilligers waarderen deze bijeenkomsten, zij kunnen de clips bekijken wanneer het uitkomt. Door de verschillende bijeenkomsten leren vrijwilligers van elkaar en worden zij geïnspireerd en gestimuleerd om zich voor ouderen te blijven inzetten. Omdat we met een kwetsbare doelgroep werken, vragen we onze vrijwilligers een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan te vragen.

Communicatie vrijwilligers

Alle vrijwilligers ontvangen zes keer per jaar een service e-mail met onderwerpen die betrekking hebben op het specifieke vrijwilligerswerk dat de vrijwilliger verricht en met vrijwilligersvacatures. Zo bevorderen we de dynamiek in het vrijwilligersbestand.

Bep Vijverberg is al veertig jaar vrijwilligster bij het Ouderenfonds.

"Ik ben beretrots op mijn vrijwilligerswerk, het heeft mijn leven verrijkt."

Comité van Aanbeveling

Verschillende Bekende Nederlanders dragen het Ouderenfonds een warm hart toe en zetten hun bekendheid in om aandacht te vragen voor steun aan eenzame en kwetsbare ouderen. Ons Comité van Aanbeveling bestaat op 31 december 2023 uit Janneke Brinkman-Salentijn, Alexander Rinnooy Kan, Jaap Rost Onnes, Maartje van Weegen, Gerdi Verbeet en Jannet van Zadelhoff.

5. Onze financiën (samenvatting)

5. Onze financiën (samenvatting)

Staat van baten en lasten 2023	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
BATEN			
Baten van particulieren	1.086.994	1.333.200	1.088.268
Baten van bedrijven	428.969	953.000	680.040
Subsidies van overheden	572.780	559.069	823.213
Baten van loterijorganisaties	2.225.826	2.100.000	2.257.939
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.182.331	1.055.889	1.246.352
Som der baten	5.496.900	6.001.158	6.095.812
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Evenementen	523.627	523.323	331.930
Projecten en diensten	2.496.636	3.028.024	3.709.612
Innovatie projecten	86.863	163.151	365.784
Pleitbezorging en communicatie	827.243	591.855	647.240
Overige lasten doelstelling	0	0	0
Totaal doelstelling	3.934.368	4.306.353	5.054.566
Lasten werving baten	996.317	1.438.911	1.247.977
Lasten beheer en administratie	471.450	352.759	455.377
Som van de lasten	5.402.134	6.098.023	6.757.920
Saldo voor financiële baten en lasten	94.766	-96.865	-662.108
Saldo financiële baten en lasten	27.249	0	-164.100
Saldo na financiële baten en lasten	122.015	-96.865	-826.208
Besteding aan doelstelling als % van de totale baten (Norm: > 75%)	71,6%	71,8%	82,9%
Besteding aan doelstelling als % van de totale lasten (Norm: > 75%)	72,8%	70,6%	74,8%
Lasten werving als % van de totale baten (Norm: < 25%)	18,1%	24,0%	20,5%
Lasten beheer en administratie als % van de totale lasten (Norm: < 5%)	8,7%	5,8%	6,7%

Wij houden ons aan het CBF-keur: het Nationaal Ouderenfonds streeft ernaar om de lasten werving baten en beheer en administratie zo laag mogelijk te houden, zodat een zo groot mogelijk aandeel naar de doelstelling gaat.

Eigen vermogen per 31 december 2023	31 december 2023		31 december 2022	
Stichtingskapitaal		45		45
Continuïteitsreserve	2.247.980		2.136.392	
Bestemmingsreserve	282.739		160.724	
Bestemmingsfonds	0		111.588	
Totaal eigen vermogen		2.530.765		2.408.750

Vermogensbeleid

Het Nationaal Ouderenfonds werft zelfstandig middelen voor projecten, programma's en activiteiten die invulling geven aan haar doelstelling. Om haar doelstelling te waarborgen houdt het Ouderenfonds algemene en specifieke reserves aan. Deze blijven ruimschoots binnen de wettelijk gestelde normen.

Het jaar 2023 is positief afgesloten met een bedrag van € 122,015. Na verrekening van dit saldo bedraagt het eigen vermogen per eind 2023 € 2.530.765.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Nationaal Ouderenfonds zijn:

- › Een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van de doelstelling.
- › Een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan wenselijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

Het Nationaal Ouderenfonds kent een continuïteitsreserve. Deze is gevormd om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen in het geval de inkomsten wegvallen. Ultimo 2023 is de continuïteitsreserve gelijk aan ongeveer 0,7 maal de kosten van de werkorganisatie. Op basis van de risicoanalyse van eind 2023 is het streven om tot een continuïteitsreserve van € 2.244.000 te komen. Op dit moment is de hoogte van de continuïteitsreserve € 2.247.980 en valt binnen de bandbreedte van plus en min 10%.

Het Nationaal Ouderenfonds heeft eind 2023 drie bestemmingsreserves, namelijk een bestemmingsreserve activa (€ 61.105), een bestemmingsreserve marketing en communicatie (€122.015) en een bestemmingsreserve Fondsenwerving (€ 99.619).

Beleggingsbeleid

Het Nationaal Ouderenfonds belegt op een duurzame wijze, met een laag risico en met het streven om met een beleggingshorizon van acht jaar op een positief rendement uit te komen. In 2023 heeft het beleggingsklimaat zich enigszins hersteld na slecht beleggingsklimaat in 2022. Het cumulatieve rendement over genoemde periode op ruim 12% in de plus. In het boekjaar 2023 is een positief rendement geboekt van 7%. Voor ongeveer 35% is er, conform beleid, belegd in aandelen en voor 65% in vastrentende waarden.

Onze portefeuille is ondergebracht bij Van Lanschot Kempen, waarbij gekozen is voor duurzaamheid met een laag risico. De duurzaamheidscriteria zijn in overleg met Van Lanschot als volgt vastgelegd:

- › ESG integratie: het meewegen van mens, milieu en goed bestuur.
- › Actief aandeelhouderschap: stemmen en het actief aanspreken van bedrijven op hun sociale, milieu of maatschappelijke prestaties.
- › Uitsluiten: bedrijven en landen met een grote negatieve impact worden uitgesloten. Hieronder vallen bedrijven betrokken bij controversiële wapens, tabak, mensenrechtenschendingen, milieuovertredingen of corruptie. Staatsobligaties van landen waartegen de Europese Unie of de Verenigde Naties sancties hebben uitgevaardigd, die niet het klimaatakkoord hebben ondertekend of aangemerkt worden als een zwakke overheid en geweld tegen de eigen bevolking gebruiken.
- › Focus op duurzame koplopers: beleggen in de meest duurzame 50% van de sector en additionele uitsluiting op gokken, alcohol, adult entertainment, GMO en kernenergie. Actieve fondsen hebben een best in class benadering en sluiten daarbij de minst duurzame bedrijven uit en voeren een actief engagement beleid.
- › CO₂-reductiedoelstellingen in lijn met Parijs: jaarlijkse CO₂-uitstoot 30% lager dan de brede markt en jaarlijks 7% daling ten opzichte van 2019. Het doel is om uiteindelijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. De brede markt gaat voor 2022 uit van 80 ton CO₂-uitstoot, waarbij de duurzame portefeuille een uitstoot kent van ongeveer 25 ton CO₂.

- › Accent op bedrijven met een positieve impact: een deel van de portefeuille wordt ingericht met bedrijven die met hun producten of diensten een positieve verandering op het gebied van mens, milieu en maatschappij nastreven en zo de SDG's ondersteunen.

Financiële risico's

Het Nationaal Ouderenfonds streeft ernaar zo veel mogelijk duurzame hulp te bieden en projecten en diensten voor de lange termijn te kunnen garanderen. Het risico bestaat echter dat dit door tegenvallende inkomsten niet haalbaar is, waardoor voortzetting van projecten niet mogelijk is. Om dit risico te vermijden, hanteert het Ouderenfonds verschillende manieren om fluctuerende inkomsten op te vangen. Zo worden inkomsten via meerdere bronnen verkregen: uit nalatenschappen, direct mailing, donaties van particulieren en bedrijven, subsidies van overheden, bijdragen van vermogensfondsen en van de VriendenLoterij. Het Nationaal Ouderenfonds voldoet aan de bestuurlijke en financiële normen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), Goede Doelen Nederland.

Begroting 2024

De baten voor 2024 zijn begroot op € 6,0 miljoen en liggen daarmee iets ambitieuzer dan de realisatie 2023. Het verwachte resultaat ligt op iets minder dan een ton negatief maar rekening houdende met de bestemmingsreserves zal er geen onttrekking nodig zijn uit de continuïteitsreserve.

Begroting 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	begroot 2023
BATEN			
Baten van particulieren	1.131.000	1.086.994	1.333.200
Baten van bedrijven	998.240	428.969	953.000
Subsidies van overheden	407.914	572.780	559.069
Baten van loterijorganisaties	2.050.000	2.225.826	2.100.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.391.048	1.182.331	1.055.889
Som der baten	5.978.202	5.496.900	6.001.158
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Pijler: Vitaal	947.760	865.606	902.566
Pijler: Digitalisering	383.732	402.711	308.655
Pijler: Mobiliteit	734.017	695.688	888.998
Pijler: Sociale activiteiten	1.051.283	759.188	893.824
Innovatie projecten	375.277	240.817	29.575
Pleitbezorging en communicatie	1.116.317	827.243	737.620
Overige lasten doelstelling	46.670	143.115	545.116
Totaal doelstelling	4.655.056	3.934.368	4.306.354
Lasten werving baten	1.036.902	996.317	1.438.911
Lasten beheer en administratie	385.862	471.450	352.759
Som van de lasten	6.077.820	5.402.135	6.098.024
Saldo voor financiële baten en lasten	-99.618	94.765	-96.866
Saldo financiële baten en lasten	0	27.249	0
Saldo na financiële baten en lasten	-99.618	122.015	-96.866
Lasten werving baten in % van de baten	17%	18%	24%
Beheer en administratiekosten als % van de bestedingen	6%	9%	6%
Doelbesteding als % van de baten	78%	72%	72%
Doelbesteding als % van de bestedingen	77%	73%	71%
RESULTAAT BESTEMMING			
Bestemmingsreserves	-99.618	0	0
Bestemmingsfondsen	0	-111.588	-111.866
Mutatie in continuïteitsreserve	0	111.588	15.000

6. Verklaring Raad van Toezicht

Verklaring Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van het Nationaal Ouderenfonds houdt vanuit een onafhankelijke positie toezicht op de strategie, besturing en financiën van het Nationaal Ouderenfonds en het functioneren van de directeur. De ambitie van de RvT is het Nationaal Ouderenfonds te faciliteren in haar maatschappelijke meerwaarde in het terugbrengen van de eenzaamheid onder ouderen. De RvT heeft een toezichthoudende rol, fungeert als klankbord voor de directeur-bestuurder en is werkgever van de directeur-bestuurder. Daarnaast staat zij de directeur, gevraagd en ongevraagd, met advies ter zijde en is zij ook ambassadeur van het Nationaal Ouderenfonds.

De Raad van Toezicht kwam in 2023 vijf keer bijeen voor haar reguliere overleg. In 2023 heeft extra overleg plaatsgevonden om de overgang van directie, de ontwikkeling van de strategie te monitoren en de voortgang te bespreken met de nieuwe directeur-bestuurder. De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft daarnaast een maandelijks informeel overleg met de directeur-bestuurder. De leden van de raad van toezicht waren ook bij verschillende activiteiten en medewerkersbijeenkomsten aanwezig.

Tijdens haar reguliere vergaderingen heeft de RvT onder meer het jaarplan, de begroting, het bestuursverslag en de jaarrekening vastgesteld. Daarnaast is veel aandacht besteed aan organisatieontwikkeling, ontwikkelingen rondom de fondsenwerving en de strategische positionering van het Nationaal Ouderenfonds.

In 2023 is er een Ondernemingsraad opgericht binnen de organisatie. In deze oprichtingsfase was er met regelmaat constructief overleg tussen de OR leden en de RvT.

De Raad van Toezicht onderschrijft en handelt naar de principes van het CBF, de Code Goed Bestuur, de governancecode van de brancheorganisatie Sociaal Werk Nederland en de gedragsregels van Goede Doelen Nederland. Het profiel en de taken van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in statuten. Leden worden geworven op basis van een gezamenlijk opgesteld profiel via een open procedure. De leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk en onbezoldigd en ontvangen geen onkostenvergoeding. Zie de bijlage voor een overzicht van hoofd- en nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht.

Wouter Kolff is voorzitter van de Raad van Toezicht. De overige leden zijn Marlies Sikken, Franck Erkens, Tinie Kardol, Folef Bredt. Binnen de Raad van Toezicht is een auditcommissie benoemd die in 2023 bestond uit Marlies Sikken en Tinie Kardol. Daarnaast bestond de remuneratiecommissie uit Franck Erkens en Wouter Kolff.

Graag danken wij alle medewerkers, vrijwilligers en partners van het Nationaal Ouderenfonds voor hun grote inzet in het afgelopen jaar. Met zijn allen hebben we steeds meer impact op het tegengaan van de eenzaamheid onder ouderen. Het is van een bijzonder belang dat ouderen mee blijven doen en mee blijven tellen in onze samenleving!

Namens de Raad van Toezicht,

Wouter Kolff

Voorzitter Raad van Toezicht Nationaal Ouderenfonds

Per 1 juni 2024 is Wouter Kolff afgetreden als voorzitter van de RvT en heeft Franck Erkens hem opgevolgd.

7. Toelichting Ondernemingsraad

Beste betrokkenen,

Als vertegenwoordigers van de werknemers binnen onze organisatie, de Ondernemingsraad (OR), streven wij naar een cultuur van openheid en effectieve besluitvorming. Ons doel is om de stemmen van onze collega's te laten horen, advies te geven aan het management en zo bij te dragen aan een betere werkomgeving bij het Nationaal Ouderenfonds.

De rol van de OR als onafhankelijk orgaan is essentieel voor het waarborgen van goede besluitvorming binnen ons bedrijf. Door middel van communicatie en overleg met het management verzamelen en integreren wij de perspectieven van alle werknemers in beslissingen. Dit alles met het oog op duurzame verbetering van onze organisatie.

Een van onze belangrijkste taken is het bevorderen van een gezonde werkomgeving waarin medewerkers zich gehoord en gerespecteerd voelen. Dit doen we door deel te nemen aan gesprekken over arbeidsvoorwaarden, werkomstandigheden en personeelsbeleid, en door toezicht te houden op de implementatie van beleid en procedures.

Het afgelopen jaar hebben we ons met name gericht op belangrijke besluitvormingsprocessen, zoals de implementatie van een nieuw organisatiemodel. Onze aanwezigheid heeft bijgedragen aan meer transparantie en legitimiteit in dit proces, wat heeft geleid tot meer tevredenheid en betrokkenheid onder werknemers.

Recente feedback toont aan dat medewerkers tevreden zijn over ons functioneren en dat we op de goede weg zijn. Als leden van de OR blijven we ons inzetten voor het welzijn en de belangen van alle werknemers, met integriteit, verantwoordelijkheid en toewijding.

Met vriendelijke groet mede namens mijn mede OR leden,

Victor van de Steege
Voorzitter

Bijlagen

Hoofd- en nevenfuncties directie en Raad van Toezicht

De directeur en de leden van de Raad van Toezicht hebben naast hun werk voor het Ouderenfonds, de volgende relevante hoofd- en nevenfuncties.

Nathal van Rijn [directeur, tot 1 maart 2023]

- › Lid RvT Stichting Abrona, Huis ter Heide
- › Voorzitter RvT Stichting De Nieuwe Bibliotheek, Almere

Kirsten Andres [directeur per 13 maart 2023, nevenactiviteiten tot 1 maart 2023]

- › Voorzitter/Directeur NIMA
- › Bestuurslid Marketingfacts
- › Bestuurslid European Marketing Confederation

Wouter Kolff [voorzitter RvT]

- › Burgemeester gemeente Dordrecht

Onbezoldigde nevenfuncties uit hoofde van het burgemeesterschap (gemeente Dordrecht):

- › Voorzitter regio Drechtsteden
- › Voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- › Voorzitter landelijk Veiligheidsberaad
- › Vicevoorzitter politieregio Rotterdam-Rijnmond van de Nationale politie

Overige onbezoldigde functies:

- › Voorzitter Koninklijke Nederlandsche Automobiel Club (KNAC)
- › Lid Raad van Toezicht Stichting Fonds voor Verpleegkundigen
- › Vicevoorzitter Familievereniging Kolff

Franck Erkens [lid RvT]

- › Directeur Netspar
- › Voorzitter stichting Intern Toezicht Goede Doelen
- › Voorzitter raad van commissarissen Someday
- › Bestuurslid Van Sonsbeeck Stichting

Marlies Sikken [lid RvT]

- › Directeur SmartPort
- › Managing Director Windpark Krammer
- › Voorzitter RvT Kwintes
- › Lid RvC KWH Water

Tinie Kardol [lid RvT]

- › Adviseur van de Stichting Bevordering Active Ageing
- › Gastdocent bij SOMT Amersfoort, masteropleiding fysiotherapie in de geriatrie
- › Lid Raad van Toezicht van Encounter, Den Bosch
- › Toezichthouder van Leunzorg, een stichting voor mensen met een verstandelijke beperking

Folef Bredt [lid RvT vanaf 1 mei 2022]

- › Innovation director Lifeguard

Partners

Vele bedrijven, organisaties en fondsen maken ons werk mogelijk. In 2023 zijn onze activiteiten onder andere mogelijk gemaakt door

Art Poetry & Design BV
ASML Netherlands BV
Autohopper Autoverhuur BV
Bindinc.
Bureauvijftig BV
DPG Media BV
Facilicom Foundation
Gio Coffee
Havenbedrijf Rotterdam
Hedin Automotive

Hoogvliet BV
Intenza Consulting Group BV
Jacobs Douwe Egberts NL
Louwman Holdings BV
Menzis Zorgverzekeraar NV
Newomij Groep
PostNL Bijzondere Momenten Fonds
Transdev
Van der Valk Hotels en Restaurants
VodafoneZiggo Nederland Foundation

En door de volgende fondsen, stichtingen en subsidiegevers:

En door de volgende fondsen en stichtingen:

Bavo Stichting
Breiclub Steek voor Steek
BrabantSport Fonds
Charity Stichting Rob Beers
Drs. C.J. Vaillant Fonds
Coovels Smits Stichting
De Winter-Heijnsius Stichting
Dullertsstichting
Fonds Sluyterman van Loo
Fundatie van den Santheuvel, Sobbe
Koningin Emma Fonds
Latteringe-Familie-Fonds
Marion G. Polak Stichting
Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds
NOC*NSF Sportparticipatie
Nationale Postcode Loterij
Pasmaan Stichting
RDO Balije van Utrecht
Ritske Boelema Gasthuis
RK Wees en Oude Liedenhuis
Stichting Ab Laane
Stichting Aelwijn Florisz
Stichting Amelanderhof
Stichting Anna Varvers Convent
Stichting Arnold Uleyn
Stichting Betrokken Stedelijke Vernieuwing
Stichting Bladt Charity
Stichting Brentano's Steun des Ouderdoms
Stichting Elise Mathilde Fonds
Stichting Drs. C. van Zadelhoff Foundation

Stichting Fonds van NRC Handelsbladlezers
Stichting Fundatie van Beijeren van Schagen
Stichting Fondsenwerving Ouderen Baarn
Stichting Goede Doelen W en H
Stichting Gold Star Heracles
Stichting Het Nieuwe Stads Weeshuis
Stichting het Roode- of Burgerweeshuis
Stichting Hofje Codde en Van Beresteyn
Stichting Kramer Lems
Stichting MAX Maakt Mogelijk
Stichting Mundo Crastino Meliori
Stichting Nicolai Broederschap
Stichting Numismatisch Erfgoed Koning Willem II
Stichting RCOAK
Stichting RDO Balije van Utrecht
Stichting Retourschip
Stichting Ritske Boelema Gasthuis
Stichting Sneek 1818
Stichting Sociale Dienstverlening Heerlen
Stichting Tiny en Anny van Doorne Fonds
Stichting Virtutis Opus
Stichting Vrienden van Mandala
Stichting Voormalig Gast- en Weeshuis
Stichting Zadelhoff Cultuur Fonds
Van Cappellen Stichting
Vitus Stichting
VriendenLoterij Fonds
VSBfonds
Wieglia Beheer B.V.
Willem Bloemendaal Stichting
en fondsen die anoniem wensen te blijven.

Subsidies werden verstrekt door:

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, gemeente Den Haag, gemeente Midden-Groningen, gemeente Nissewaard, gemeente Schouwen-Duiveland, gemeente Velsen, gemeente Vijfheerenlanden, gemeente Westland, gemeente Zuidplas.

Het programma Innovatie werd mede mogelijk gemaakt door:

Horizon 2020 Innovation Action (EU) en ZonMw (AAL programme)

Stichting Nationaal Ouderenfonds

Postbus 2073, 3800 CB Amersfoort

T 088 344 2000

info@ouderenfonds.nl

www.ouderenfonds.nl

KvK 41150459

Rekening NL94 RABO 0311 9117 57

 facebook.com/ouderenfonds

 [@nationaalouderenfonds](https://instagram.com/@nationaalouderenfonds)

 [@stichting_nationaal_ouderenfonds](https://linkedin.com/company/@stichting_nationaal_ouderenfonds)

STICHTING NATIONAAL OUDERENFONDS

JAARREKENING 2023

6 september 2024

JAARREKENING 2023

Inhoudsopgave	blad
Balans per 31 december 2023	3
Staat van baten en lasten over het boekjaar 2023	4
Kasstroomoverzicht 2023	5
Algemene toelichting en grondslagen	6
Toelichtingen op de balans per 31 december 2023	8
Toelichtingen op de staat van baten en lasten 2023	12
Toelichting bestedingen 2023	16
Ondertekening van de jaarrekening	
Controleverklaring	

BALANS PER 31 DECEMBER 2023	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	611.011		710.246	
Materiële vaste activa	<u>872.619</u>		<u>1.187.349</u>	
Som der vaste activa		1.483.630		1.897.596
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	1.258.807		1.388.539	
Effecten	779.014		820.810	
Liquide middelen	<u>712.755</u>		<u>638.069</u>	
Som der vlottende activa		2.750.576		2.847.418
TOTAAL ACTIVA		<u>4.234.206</u>		<u>4.745.014</u>
KAPITAAL, RESERVES EN FONDSSEN				
STICHTINGSKAPITAAL		45		45
RESERVES EN FONDSSEN				
Continuïteitsreserve	2.247.980		2.136.392	
Bestemmingsreserves	<u>282.739</u>		<u>160.724</u>	
	2.530.719		2.297.116	
Bestemmingsfonds Ab Laane	<u>0</u>		<u>111.588</u>	
		2.530.719		2.408.704
		<u>2.530.765</u>		<u>2.408.750</u>
VREEMD VERMOGEN				
Langlopende schulden	316.374		508.041	
Kortlopende schulden	<u>1.387.068</u>		<u>1.828.223</u>	
		1.703.441		2.336.264
TOTAAL PASSIVA		<u>4.234.206</u>		<u>4.745.014</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
BATEN			
Baten van particulieren	1.086.994	1.333.200	1.088.268
Baten van bedrijven	428.969	953.000	680.040
Subsidies van overheden	572.780	559.069	823.213
Baten van loterijorganisaties	2.225.826	2.100.000	2.257.939
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.182.331	1.055.889	1.246.352
Som van de baten	5.496.900	6.001.158	6.095.812
LASTEN			
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN			
Projectsubsidies	0	0	0
Evenementen	523.627	523.323	331.930
Projecten en diensten	2.496.636	3.028.024	3.709.612
Innovatie projecten	86.863	163.151	365.784
Pleitbezorging en communicatie	827.243	591.855	647.240
Overige lasten doelstelling	0	0	0
Som besteed aan doelstellingen	3.934.368	4.306.353	5.054.566
	<i>Norm</i>		
<i>Doelbesteding als % totale baten</i>	<i>minimaal 75%</i>	<i>72%</i>	<i>83%</i>
<i>Doelbesteding als % totale bestedingen</i>	<i>minimaal 75%</i>	<i>73%</i>	<i>75%</i>
LASTEN WERVING BATEN	996.317	1.438.911	1.247.977
LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	471.450	352.759	455.377
Som van de lasten	5.402.134	6.098.023	6.757.920
Saldo voor financiële baten en lasten	94.765	-96.865	-662.108
Netto Financiële baten en lasten	27.249	0	-164.101
Saldo na financiële baten en lasten	122.015	-96.865	-826.208
Bestemming- en continuïteitsreserve			
Mutatie bestemmingsreserve financiering activa	0		-69.529
Mutatie bestemmingsreserve fondsenwerving	0	-185.000	-85.381
Mutatie bestemmingsreserve Marketing en Communicatie	122.015		
Mutatie bestemmingsreserve transitie	0	-150.000	-150.000
Mutatie continuïteitsreserve	111.588	0	-371.866
Bestemmingsfondsen			
Mutatie bestemmingsfonds Ab Laane	-111.588		-149.433
SALDO NA BESTEMMING	0	238.135	0

KASSTROOMOVERZICHT (x € 1.000)	2023		2022	
	€	€	€	€
Saldo staat van baten en lasten	122		-826	
Juridische fusie seniorenplezier/seniorenwens	0		0	
Afschrijving immateriële vaste activa	379		368	
Afschrijving materiële vaste activa	410		491	
Cashflow		911		34
Mutatie vorderingen	130		620	
Mutatie effecten	42		-179	
Mutatie overige kortlopende schulden	-441		-628	
Mutatie werkkapitaal		-270		-186
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		641		-152
Investerings in immateriële vaste activa	-280		-430	
Investerings in vaste activa	-95		-89	
KASSTROOM UIT INVESTERINGACTIVITEITEN		-375		-519
Mutatie financial lease	-192		871	
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		-192		871
Netto kasstroom		75		199
Beginstand liquide middelen		638		439
Eindstand liquide middelen		713		638

ALGEMENE TOELICHTING EN GRONDSLAGEN

ADRES STICHTING

Het adres van de stichting is Smallepad 30-E, 3811 MG Amersfoort. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 41150459.

DOEL EN MISSIE

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn. En we inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen c.q. nominale waarden. Baten en lasten worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden. Lasten die hun oorsprong hebben in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden voor loten VriendenLoterij berekend volgens een degressieve methode (jaar 1 45%, jaar 2 25%, jaar 3 15%, jaar 4 10% en jaar 5 5%) en voor overige immateriële vaste activa volgens de lineaire methode.

MATERIELE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

De van externe partijen ontvangen eigen bijdragen voor BoodschappenPlusBussen worden op de balans verwerkt als vooruitontvangen leasebedragen.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

EFFECTEN

De ter beurze genoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

RESERVES EN FONDSSEN

De in het boekjaar gemaakte lasten waarvoor een bestemmingsreserve of -fonds is gevormd, worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Dotaties worden gedaan vanuit het resultaat. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsreserves worden door de bestuurder aangebracht. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsfondsen worden door derden aangebracht.

KORT EN LANGLOPENDE SCHULDEN

Schulden op korte termijn en schulden op lange termijn worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Als kortlopend worden die schulden beschouwd waarvan de verplichting binnen een jaar opeisbaar is.

GRONDSLAGEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cashflow, die bestaat uit het resultaat vermeerderd met de afschrijvingslasten, afzonderlijk gepresenteerd. Transacties waarbij geen sprake is van directe in- en uitgaande kasstromen (zoals het aangaan van financial lease overeenkomsten) worden enerzijds onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en anderzijds onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten gepresenteerd. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

BATEN

Baten uit eigen fondsenwerving zijn verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag, zonder dat de door het Ouderenfonds gemaakte kosten in mindering zijn gebracht. Donaties en giften zijn verantwoord in het jaar waarin zij zijn ontvangen, met uitzondering van ontvangsten, die in het boekjaar zijn toegezegd en kunnen worden toegerekend aan een bepaalde actie in het boekjaar zelf. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten uit subsidies van overheden worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

Baten uit acties van derden worden, voor zover vrij besteedbaar, verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag. Verwerking vindt plaats in het jaar waarin de baten uit de actie van derden is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd. Indien de baten uit acties van derden niet vrij besteedbaar zijn worden de baten genomen in het jaar waarin de geormerkte besteding zal plaatsvinden.

LASTEN

Bestedingen worden geheel toegerekend aan het jaar van toezegging. De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend aan (1) de doelstelling, (2) de werving van baten en aan (3) kosten van beheer en administratie. Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. De totale kosten van de werkorganisatie worden verbijzonderd naar taakgebieden op basis van salariskosten en formatie. Hiertoe wordt periodiek vastgesteld hoe de tijdsverdeling is over deze verschillende taakgebieden en op basis van deze tijdsverdeling worden de kosten van de werkorganisatie toegerekend.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA INTELLECTUELE EIGENDOM boekjaar	Vrienden- Loterij €	overige €	totaal 2023 €
Aanschafwaarde per 1 januari	1.893.313	153.605	2.046.918
Investerings in het boekjaar	280.000	0	280.000
Desinvesteringen in het boekjaar	0	15.748	15.748
Aanschafwaarde per 31 december	2.173.313	137.857	2.311.170
Afschrijvingen per 1 januari	1.284.479	52.193	1.336.672
Afschrijvingen in het boekjaar	333.282	45.953	379.235
Afschrijvingen op desinvesteringen in het boekjaar	0	15.748	15.748
Afschrijvingen per 31 december	1.617.761	82.398	1.700.159
Boekwaarde per 31 december	555.552	55.459	611.011

De immateriële vaste activa hebben betrekking op de bedrijfsvoering.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

VriendenLoterij	5 jaar
Overig	3-6 jaar

MATERIËLE VASTE ACTIVA boekjaar	t.b.v. bedrijfsvoering:		t.b.v. de doelstelling:	totaal 2023 €
	inventaris €	hardware €	BpB-bussen, enz. €	
Aanschafwaarde per 1 januari	177.197	29.030	3.276.489	3.482.715
Investerings in het boekjaar	0	2.498	92.497	94.995
Desinvesteringen in het boekjaar	0	0	400.557	400.557
Aanschafwaarde per 31 december	177.197	31.528	2.968.428	3.177.153
Afschrijvingen per 1 januari	47.511	14.120	2.233.735	2.295.366
Afschrijvingen in het boekjaar	30.680	10.023	369.022	409.725
Afschrijvingen op desinvesteringen in boekjaar	0	0	400.557	400.557
Afschrijvingen per 31 december	78.191	24.143	2.202.200	2.304.534
Boekwaarde per 31 december	99.006	7.384	766.228	872.619

In 2023 zijn 10 bussen voortijdig afbetaald en overgenomen door partner. Er is 1 bus toegevoegd aan het wagenpark.

De bussen die onder de financial lease vallen zijn juridisch eigendom van Mercedes Benz Financial lease.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

Inventaris	5 jaar
Hardware	3 jaar
Vervoermiddelen	6 jaar

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	2023	2022
	€	€
Debiteuren projecten en diensten	423.852	378.581
Nog te ontvangen van loterijorganisaties	585.642	698.099
Nog te ontvangen baten uit nalatenschappen	188.208	173.069
Overige vorderingen en overlopende activa	61.105	138.790
	1.258.807	1.388.539

De post "debiteuren projecten en diensten" betreft met name toegezegde subsidies van overheden. De post "nog te ontvangen van loterijorganisaties" betreft de afrekening met de VriendenLoterij over het vierde kwartaal, de 15e trekking en de vaste bijdrage over 2023. De overige vorderingen en overlopende activa betreft grotendeels vooruitbetaalde huur kwartaal 1 2024, de betaalde borg huisvesting en vooruitbetaalde SalesForce licenties 2024

EFFECTEN	2023	2022
	€	€
Het verloop van de effectenportefeuille gedurende het kalenderjaar is als volgt:		
Boekwaarde per 1 januari	820.810	642.252
Aankopen in het boekjaar	0	1.073.822
Verkopen in het boekjaar	-106.570	-775.167
Koersresultaten in het boekjaar	64.775	-120.097
Boekwaarde per 31 december	779.014	820.810

De effectenportefeuille van het Ouderenfonds bestaat uit een verantwoorde verhouding vastrentende waarden, alternatieve beleggingen en aandelenbeleggingen met beperkt risico. Het streven is een mix te vinden waarbij het rendement voldoende hoog is en de risico's van waardedaling tegelijkertijd beperkt zijn.

KAPITAAL, RESERVES EN FONDSSEN

Het totale eigen vermogen van het Nationaal Ouderenfonds bedraagt per 31 december 2023 € 2,5 miljoen.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Ouderenfonds zijn:

- * een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van steun aan de doelstelling
- * vorming van reserves zonder specifieke bestemming is niet wenselijk
- * een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan noodzakelijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

CONTINUÏTEITSRESERVE	2023	2022
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	2.136.392	2.508.258
Mutatie in eigen vermogen: seniorenplezier/seniorenwens	0	0
Toevoeging vanuit vrijval reserves / vanuit baten en lasten	111.588	463.290
Onttrekking vanuit baten en lasten	0	-835.156
Stand per 31 december	2.247.980	2.136.392

In overeenstemming met de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland houdt het Nationaal Ouderenfonds een continuïteitsreserve aan. Deze reserve dient voldoende groot te zijn om de continuïteit te waarborgen. De gewenste omvang hangt hiermee onder andere af van de risico's. Naast de continuïteitsreserve als buffer heeft een organisatie andere financiële middelen nodig, bijvoorbeeld de mogelijkheid tot bezuinigen of reorganiseren, om de continuïteit op de langere termijn te garanderen. Op basis van de risico analyse is een berekening gemaakt van de noodzakelijke continuïteitsreserve. De gewenste hoogte van de continuïteitsreserve is ultimo 2023 vastgesteld op € 2.244.000.

De continuïteitsreserve mag volgens de commissie Herkströter niet hoger zijn dan 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Eind 2023 is deze factor voor het NOF 0,69. Met het eerder genoemde streefbedrag kan een streeffactor worden berekend (met gelijkblijvende kosten van de werkorganisatie) van 0,69.

BESTEMMINGSRESERVES

Reserve financiering activa	2023	2022
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	61.105	130.634
Toevoeging		8.947
Onttrekking		-78.476
Stand per 31 december	61.105	61.105

Reserve Marketing en Communicatie	2023	2022
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Toevoeging	122.015	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	122.015	0

Reserve fondsenwerving	2023	2022
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	99.619	185.000
Toevoeging		
Onttrekking		-85.381
Stand per 31 december	99.619	99.619

Reserve transitie	2023	2022
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	0	150.000
Toevoeging		
Onttrekking	0	-150.000
Stand per 31 december	0	0

Totaal Bestemmingsreserves per 31 december	2023	2022
	282.739	160.724

Conform richtlijn 650 hebben we een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van activa bedrijfsvoering in de vorm van een reserve financiering activa. Op deze bestemmingsreserve berust geen verplichting. Om de donateursbase te versterken, en om zo de inkomsten op termijn veilig te stellen, hebben wij in 2021 een bestemmingsreserve gevormd waarvan een deel in 2024 zal worden besteed. De reservering voor de transitie van de organisatie is in 2022 volledig gebruikt. Het positieve resultaat is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Marketing en Communicatie. Deze reserve heeft tot doel de zichtbaarheid te vergroten en het versterken van het merk.

BESTEMMINGFONDS AB LAANE	2023	2022
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	111.588	261.021
Toevoeging	0	-6.234
Onttrekking	111.588	-143.199
Stand per 31 december	0	111.588

In 2011 heeft het bestuur van Stichting Ab Laane besloten om het beheer van een bedrag, groot € 522.500 bij het Nationaal Ouderenfonds onder te brengen als "fonds op naam". Dit fonds dient te worden besteed overeenkomstig hetgeen bij de schenking is bepaald, te weten voor "intramurale ouderenzorg". Met fonds Ab Laane is uiteindelijk afgesproken dat het vermogen wordt besteed binnen OldStars Vitaal. In 2023 heeft de laatste onttrekking en is €111.588 als doelbesteding gerealiseerd.

LANGLOPENDE SCHULDEN	2023	2022
	€	€
Overige langlopende schulden	316.374	508.041
	316.374	508.041

In 2022 is een groot deel van de boodschappenplusbussen qua financiering ondergebracht bij Mercedes Benz Financial Services. De leaseverplichtingen voor 2024 zijn opgenomen onder de kortlopende schulden en de resterende leasetermijnen onder de langlopende verplichtingen.

Mutatieoverzicht leaseverplichting	2023	2022
	€	€
Stand 1 januari	870.814	0
nieuwe verplichting verplicht in boekjaar	92.498	1.237.368
aflossing in boekjaar	338.644	366.554
stand 31 december	624.668	870.814
daarvan is kortlopend	308.294	362.773
daarvan is langlopend	316.374	508.041
leaseverplichting		
< 1 jaar	308.294	362.773
1 - 5 jaar	316.374	508.041
5 jaar >	0	0

KORTLOPENDE SCHULDEN	2023	2022
	€	€
Aan projecten toegezegde subsidies/bijdragen	5.428	1
Leveranciers	215.687	175.323
Nog niet gerealiseerde beschikkingen innovatie projecten	107.650	181.492
Vooruitontvangen bedragen projecten	169.588	237.055
Vooruitontvangen leasebedragen BoodschappenPlusBussen	304.256	467.953
Belastingdienst loonheffingen	68.761	112.300
BTW af te dragen	-10.339	26.938
Pensioenfonds Zorg & Welzijn	70.712	67.057
Nog te ontvangen facturen	82.657	92.635
Leaseverplichting Mercedes Benz Financial Services	308.294	362.773
Overige kortlopende schulden	64.374	104.697
	1.387.068	1.828.223

Onder de kortlopende schulden staan de verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren, gelegen na één jaar na balansdatum worden verwerkt onder de langlopende schulden. Onder de overige kortlopende schulden is o.a. een bedrag van € 24.607 aan verplichtingen vanuit het loopbaanbudget en een bedrag van € 33.725 aan reservering vakantiedagen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

Op 2 januari 2018 is een nieuw kantoor in Amersfoort in gebruik genomen. De huurovereenkomst hiervoor is ingegaan op 1 februari 2018 en heeft een looptijd van zeven jaar met een stilzwijgende verlenging van telkens vijf jaar. De huurprijs van dit nieuwe kantoor wordt jaarlijks herzien op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De huursom van het kantoorpand bedraagt ultimo 2023 € 12.991 per maand exclusief servicekosten. Een deel van de verdieping is in 2023 wederom onderverhuurd.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN

Het Ouderenfonds heeft met de PostcodeLoterij een overeenkomst gesloten inzake uitkering van een jaarlijks uitsluitend door de PostcodeLoterij te bepalen bedrag uit het vrij besteedbare deel van de reguliere trekkingen van de PostcodeLoterij.

TOELICHTINGEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

BATEN VAN PARTICULIEREN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Donaties en giften	839.414	1.030.000	884.151
Eigen bijdragen	47.614	78.200	16.475
Nalatenschappen en legaten	199.966	225.000	187.641
Som van de baten van particulieren	1.086.994	1.333.200	1.088.268

De baten uit donaties en giften zijn lager uitgevallen. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat de geplande activiteiten zijn komen te vervallen vanwege kostenbesparing. De inkomsten uit nalatenschappen is bij de begroting achtergebleven; iets waar weinig invloed op uit te oefenen is.

BATEN VAN BEDRIJVEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Giften bedrijven	258.999	878.000	515.517
Baten bedrijven	169.971	75.000	164.524
Som van de baten van bedrijven	428.969	953.000	680.040

De baten van bedrijven zijn fors lager dan begroot voor 2023 en liggen onder het niveau van 2022. Dit is enerzijds te verklaren door personeelwissel, waardoor er een nieuw netwerk opgebouwd moest worden. Ondanks het veranderende speelveld (bedrijven zetten meer in op jongeren) zijn er ook nieuwe relaties tot stand gekomen die hopelijk gaan leiden tot een positieve ontwikkeling.

SUBSIDIES VAN OVERHEDEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Subsidies innovatieprojecten	73.842	129.459	312.089
Subsidies overige programma's	438.900	429.610	383.417
Subsidies NOW	60.038		127.706
Som van de subsidies van overheden	572.780	559.069	823.213

Dit betreft bijdragen die het Ouderenfonds ontvangt van overheden, via organisaties die van overheden verkregen subsidies onder dezelfde voorwaarden toewijzen of verdelen, voor het uitvoeren van innovatie projecten voor ouderen, alsmede voor het OldStars programma. Alle subsidies hebben een incidenteel karakter.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Nationale Postcode Loterij vaste bijdrage	300.000	200.000	200.000
VriendenLoterij geormerkte loten	1.888.973	1.900.000	2.018.975
VriendenLoterij overige baten	30.000	0	30.621
Baten overige loterijen	6.853	0	8.343
Som van de baten van loterijorganisaties	2.225.826	2.100.000	2.257.939

We ontvangen jaarlijks een vaste bijdrage vanuit de Nationale Postcode Loterij. Daarnaast ontvangen we vanuit de VriendenLoterij de afdracht van geormerkte loten. Onder baten overige loterijen zijn de inkomsten opgenomen van de 'Care a lot loterij'.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINST STREVEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Baten voor BooschappenPlusBussen	520.564	474.497	586.476
Giften voor andere projecten	661.767	581.392	659.876
Som van de baten van andere organisaties	1.182.331	1.055.889	1.246.352

De baten voor BooschappenPlusBussen en giften voor andere projecten zijn in 2023 hoger dan begroot. Deze positieve ontwikkeling is vooral te danken aan de toename van

BESTEED AAN EVENEMENTEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Activiteiten gedurende het gehele jaar	304.975	337.690	187.537
Kosten van de werkorganisatie	218.652	185.633	144.393
Totaal besteed aan de doelstelling	523.627	523.323	331.930

BESTEED AAN PROJECTEN EN DIENSTEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	913.714	1.335.786	1.171.676
Kosten van de werkorganisatie	1.582.922	1.692.238	2.537.936
Totaal besteed aan de doelstelling	2.496.636	3.028.024	3.709.612

De uitgaven zijn lager uitgevallen voornamelijk veroorzaakt doordat een aantal evenementen niet konden worden uitgevoerd.

BESTEED AAN INNOVATIE PROJECTEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Besteed middels uitgaven aan derden	3.688	5.321	118.046
Kosten van de werkorganisatie	83.175	157.830	247.738
Totaal besteed aan de doelstelling	86.863	163.151	365.784

De deelname aan de Europese innovatie projecten Leaves en Pharaon werd in 2023 voortgezet. Leaves is in 2023 geëindigd en Pharaon zal in 2024 stoppen.

BESTEED AAN PLEITBEZORGING & COMMUNICATIE	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	395.229	348.898	261.567
Kosten van de werkorganisatie	432.014	242.957	385.673
Totaal besteed aan de doelstelling	827.243	591.855	647.240

De kosten werkorganisatie zijn hoger uitgevallen door o.a. de inzet van een marketeer specialist in het team Marketing en Communicatie.

OVERIGE LASTEN DOELSTELLING	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	0	0	0
Kosten van de werkorganisatie	0	0	0
Totaal overige lasten	0	0	0

LASTEN WERVING BATEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Lasten derden t.b.v. werving baten	521.609	807.380	739.189
Kosten werkorganisatie voor werving baten	474.708	631.531	508.788
Totale lasten werving baten	996.317	1.438.911	1.247.977

% werving baten (lasten werving baten / totale baten)	18,1%	24,0%	20,5%
---	-------	-------	-------

Activiteiten die begroot waren zijn niet tot uitvoer gekomen. De focus was gericht op behouden en geen groei met als achtergrond kosten te besparen. De kosten, verband houdende met de Vriendenloterij, worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur van de betreffende loten.

Het NOF hanteert een interne norm dat de werving van de baten niet hoger dan 25% van de totale baten zullen bedragen. In het geval deze incidenteel in een jaar de norm gaat overschrijden zal dit, gemeten over een 3-jaars gemiddelde, weer onder de 25% gebracht moeten worden.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Financiële baten			
Dividend, couponrente en interest banken	264		5.167
Gerealiseerde koersresultaten	64.775		-120.097
Totaal financiële baten	65.038	0	-114.930
Financiële lasten	37.789	0	49.171
Kosten vermogensbeheer	9.926		9.162
Rentekosten Financial Lease	27.864		40.009
Saldo financiële baten en lasten	27.249	0	-164.101
Rendement op de effectenportefeuille:	8%		-17%

Het NOF belegt op een duurzame wijze, met een laag risico en met het streven om met een beleggingshorizon van acht jaar op een positief rendement uit te komen. De beleggingen hebben zich na het slechte beleggingsjaar 2022 goed hersteld en zijn geëindigd met een rendement over 2023 van 8,1%.

LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Kosten werkorganisatie beheer, beleid, bestuur en administratie	471.450	352.759	455.377
Totale lasten t.b.v. beheer en administratie	471.450	352.759	455.377
Beheer- en administratie percentage van de lasten	8,7%	5,8%	6,7%

De kosten van beheer en administratie zijn in 2023 hoger dan de begroting en komt uit op 8,5%. Onze interne norm is vastgesteld op maximaal 5%. De oorzaak van de overschrijding ligt voornamelijk in de extra kosten die zijn gemaakt in verband met de herorganisatie, zijnde kosten van interim krachten en frictiekosten gerelateerd aan ons personeelsbestand.

TOELICHTING LASTENVERDELING	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Lonen en salarissen	1.702.158		2.434.425
Sociale lasten en ziekengeldverzekering	261.649		366.891
Pensioenverzekeringen	156.305		229.619
Reis- en verblijfkosten (w/w)	41.017		42.802
Overige personeelskosten	240.831		223.143
Totale personeelskosten	2.401.960	2.444.997	3.296.879
Huisvestingskosten	270.923	294.211	329.081
Kantoorkosten	457.692	385.573	487.742
Overige algemene kosten	132.345	138.167	166.203
Totale kosten werkorganisatie	3.262.919	3.262.948	4.279.905

Op 31 december 2023 waren 24,89 fte (2022: 34,6 fte) bij het Ouderenfonds werkzaam. De totale personeelskosten zijn lager dan begroot (en lager dan in 2022) door het terugbrengen van het aantal fte. De kantoorkosten zijn hoger uitgevallen dan de begroting. Dit is veroorzaakt door meer inzet van het extern Klant Contact Centre (V4) en hogere IT kosten

Voor alle medewerkers, inclusief de bestuurder, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. In afwijking van de CAO geldt voor de bestuurder dat de beloning wordt vastgesteld conform 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen'. De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Het Ouderenfonds kent voor haar bestuurder en medewerkers een pensioenregeling op basis van het middelloonstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Ouderenfonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toegestane premies. De pensioenlast in de staat van baten bestaat uit de verschuldigde premies over het lopende jaar. Aan personeel noch aan de bestuurder en Raad van Toezicht-leden zijn leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

SPECIFICATIE SALARIS DIRECTEUR/ BESTUURDER	2023		2022	
	€	€	€	€
Naam	K. Andres		C.Gielbert	
Functie	directeur / bestuurder		directeur / bestuurder	
Dienstverband:	Onbepaald		Onbepaald	
Aantal uren	36		36	
Parttime percentage	100		100	
Periode	13-03 t/m 31-12		01-01 t/m 07-09	
Brutosalaris	€ 88.006		€ 67.803	
Individueel Keuze Budget	€ 16.547		€ 12.754	
Jaarinkomen		€ 104.553		€ 80.557
Belaste vergoedingen	€ 6.828		€ 5.492	
Pensioenlast (wg deel)	€ 11.235		€ 9.053	
Totale bezoldiging		<u>€ 122.616</u>		<u>€ 95.102</u>
Naam	N. van Rijn		N. van Rijn	
Functie	directeur / bestuurder a.i.		directeur / bestuurder a.i.	
Dienstverband:				
Aantal uren	36		36	
Parttime percentage	100		100	
Periode	01-01 t/m 28-02		08-09 t/m 31-12	
Vergoeding				
Totaal vergoeding		€ 45.738		€ 78.408
Jaarinkomen en vergoedingen verstrekt voor directie-bestuur		<u>€ 168.354</u>		<u>€ 173.510</u>

Vanaf 7 september 2022 is mevrouw Gielbert teruggetreden als directeur bestuurder en heeft de heer van Rijn deze positie op interimbasis overgenomen voor de periode tot maart 2023. Op 13 maart is mevrouw Andres gestart als de nieuwe directeur-bestuurder van het Ouderenfonds.

De 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' wordt door het Ouderenfonds nageleefd. Voor wat betreft het jaarinkomen van de directeur/bestuurder in vaste dienst is het beloningsformat, als onderdeel van de beloningsregeling, toegepast waarbij de BSD-score uitkomt op 450 punten (= Functiegroep H), met een maximaal toegestaan jaarinkomen van € 134.620. Het individueel keuzebudget omvat alle vergoedingen/uitkeringen als onderdeel van het jaarinkomen bovenop het brutosalaris. Het totale jaarinkomen blijft ruim binnen de norm vanuit de regeling.

Het maximaal jaarinkomen behorend bij functiegroep H geldt niet voor een interim-directeur die niet in loondienst. Bij de inzet van de Dhr. van Rijn is voldaan aan de voorwaarden volgens dezelfde regeling als eerder genoemd. Zo dient de periode die een interim-directeur voor de organisatie werkt redelijk te zijn en zo veel als redelijkerwijs mogelijk is in duur en omvang te worden beperkt. In dit geval gaat het om de periode tot eind februari 2023. Daarnaast dient de hoogte van de interim-vergoeding in redelijke verhouding te staan tot de totale bezoldiging van een directeur in loondienst en dient binnen de WNT kaders te blijven.

Toerekening van de kosten van de werkorganisatie	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
	€	€	€
Projectsubsidies	0	141.004	0
Evenementen	218.652	112.289	144.393
Projecten en diensten	1.582.922	2.374.663	2.537.936
Innovatie projecten	83.175	210.423	247.738
Pleitbezorging en communicatie	432.014	297.471	385.673
Overige lasten doelstelling	0	127.160	0
Totaal besteed aan de doelstelling	2.316.763	3.263.010	3.315.740
Werving baten	474.708	403.955	508.788
Beheer en administratie	471.450	405.603	455.377
Totale verbijzonderde kosten werkorganisatie	3.262.920	4.072.568	4.279.905

TOELICHTING BESTEDING 2023

Specificatie en verdeling	Doelstelling						Werving baten	Beheer en Admini stratie	Financiële lasten	Totaal werkelijk 2023	Begroting 2023	Totaal werkelijk 2022
	Project-subsidies / Premie plan	Evene menten	Projecten en Diensten	Innovatie projecten	Pleit bezorging en communicatie	Overige lasten doelstelling						
Directe lasten												
Subsidies en bijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Aankopen en uitbesteed werk	0	304.975	913.714	3.688	395.229	0	521.609	0	0	2.139.215	2.527.186	2.478.015
Subtotaal directe lasten	0	304.975	913.714	3.688	395.229	0	521.609	0	0	2.139.215	2.527.186	2.478.015
Toerekeningen												
Personeelskosten	0	160.958	1.165.249	61.228	318.022	0	349.450	347.052	0	2.401.961	2.444.997	3.296.879
Huisvestingskosten	0	18.155	131.431	6.906	35.870	0	39.415	39.145	0	270.923	294.211	329.081
Kantoorkosten	0	30.670	222.038	11.667	60.599	0	66.588	66.131	0	457.692	385.573	487.742
Overige algemene kosten	0	8.869	64.204	3.374	17.523	0	19.254	19.122	0	132.345	138.167	166.203
Subtotaal toerekeningen	0	218.652	1.582.922	83.175	432.014	0	474.708	471.450	0	3.262.920	3.262.948	4.279.905
Totaal lasten	0	523.627	2.496.636	86.863	827.243	0	996.317	471.450	0	5.402.135	5.790.134	6.757.920

Ondertekening van de jaarrekening

Was getekend

Bestuur

Mw. K.N. Andres

Raad van Toezicht

De heer F.H.M. Erkens (voorzitter per 1 juni 2024)

De heer M.J.M. Kardol

Mevrouw M.A. Sikken

De heer F.J.B. Bredt

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Nationaal Ouderenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal Ouderenfonds op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal Ouderenfonds zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Amersfoort, 9 september 2024.

WITh Accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA